The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H. E. H. The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

తూర్పుబజారు, హైదర్ాబాదు, (దక్కన్.)

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపఁబడును

సం॥ చందారూ ౬-౦-౦ అర్థ ,, ,, ౩-౦-౦ విడి ప్రతిక ౦-౧-౦	GOLKONDA PATRIKA HYDERABAD, (Dn.) MONDAY 8-4-1935	ప్రకటనలకు వేఱ ప్రత్యేకము

103/100

సంపుటము ౯ } శా. శ. ౧౮౫౭ శ్రీయువనామ సం॥ చైత్ర శు॥ ౫ సోమవారము ౩-౭-౪౪ ఫ. { సంచిక ౭౦

సేన్‌గుప్తసతిగారికి జైలు

కలకత్తా ఏప్రిలు ౭

గతడిసెంబరు ౨౭వ తేదీన బెంగాలు యువజనసంఘమువారి యాజమాన్యమున నానీసేన్‌గుప్తాగారు "కౌరకా వాలిన్ స్కేర్‌" [illegible] రాజద్రోహకరమగు ఉపన్యాసమును గావించి యుండిరను నేరముపై యీనాడు కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ మేజస్ట్రేటుగారు మద్రాయికి ౧౫ నెలలు కఠినశిక్షను విధించిరి.

చిత్తూరు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారి స్థితి

నారాయణవరం, ఏప్రిలు ౩, —

చిత్తూరుజిల్లానుండి శాసనసభకై ఎలక్షనుకు ఓటరులు ఎక్కువమంది [illegible] లేరు. ఏజంట్లుగూడ అన్నితావులందు నియమింపబడలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులు కొద్దిమంది మాత్రము ప్రచారముచేసిరి.

నారాయణవరములందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ౧౩౦౦ వోట్లును, ప్రత్యర్థికి [illegible] ఓటేను వచ్చినవి. ఈ తావులందుచేరి దాదాపు మంది వోటరులుగలరు. ప్రత్యర్థికి ఒక్క వోటయిన రాలేదు.

(ఆంధ్ర)

సంస్థానములలో ఇండియాప్రభుత్వ రాయబారములు

క్రొత్తఢిల్లీ, ఏప్రియల్ ౭

ఏప్రిలు ౭వ తేదినాడు పత్రికముఖముగా అడిగినప్రశ్నకు బదులుచెప్పుచు [illegible] సభ్యులగు [illegible] గారు, ఇండియాబిల్లుపై చర్చ పూర్తయియు, [illegible] సంస్థానాధిపతులతో ప్రభుత్వమువారు రాయబారములు సలుపుచుచెప్పిరి. సంస్థానాధిపతులు ఇండియాబిల్లులో చేయవలెనని కోరినసవరణలు ప్రభుత్వమువారికి తెలియుచున్నవి. సవరణలనుగురించి చర్చించుటకు అసెంబ్లీకి అవకాశమొసగబడలేదనియు, చెప్పిరి బ్రిటిషుఇండియాలోని [illegible] సంస్థానములు గాక బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి అధీనములోనున్న భారతదేశభాగములందున్న ప్రజలయొక్క [illegible] పొందవలసియున్నది. ఇంతకన్న ఎక్కువ వివరములు తెలుపుటకు ప్రజలకు [illegible] తెలుపబడదనిరి.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

క్రొత్తఢిల్లీ, ఏప్రిలు ౧: —

సర్ ఫ్రాంకునాయిస్ గారు మద్రాసు [illegible] రాజాబహదూరు [illegible] తుంగభద్రాప్రాజెక్టు [illegible] హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారి [illegible] నిర్ణయించుటకు, ఇండియాప్రభుత్వమువారేకమీషను నియమించవలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారుకోరియుండిరని చెప్పిరి. బొంబాయిప్రభుత్వమువారు గూడ ఈసమస్యలో సంబంధముకలదు.

ఈసమస్యను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగా విచారించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు వార్తాసంఘముల కొసగు మొత్తము

క్రొత్తఢిల్లీ ఏప్రిలు ౧ —

వార్తాసంఘములకుగురించి అసెంబ్లీలో [illegible] గారుప్రశ్నఅడిగిరి. హోం మెంబరు ఈ వివరములను తెలిపిరి. ప్రతిఏట బడ్జెటు నుండి వార్తాసంఘముల కొసగుటకై ౧౧౨౦౦ రూపాయలను ప్రత్యేకించుచున్నాము. ఇందులో (౧) రూటర్‌కు [illegible] రూపాయలు. అసోసియేటెడు ప్రెస్‌కు ౧౭వేలు.

[illegible]

ఈవార్తాసంఘములకు మొత్తము వారు ప్రభుత్వోద్యోగులవార్తను [illegible] చేయుచున్నందుకై.

సర్ ట్రెంచిగారి వీడ్కోలు

హైదరాబాదు ప్రభుత్వపోలీసు రివెన్యూ శాఖాంగసభ్యుడగు సర్ ట్రెంచ్‌గారు ఉద్యోగమునుండివిరమించుచున్నారు. కావున నేడు [illegible] పోలీసుఉద్యోగులును, పోలీసులును [illegible] సుల్తాన్‌యార్‌జంగు (డిప్యూటీకమిషనరు) [illegible] ఏర్పాటు గావించిరి. అందరు [illegible] సర్ ట్రెంచ్‌గారు [illegible] అందరును ట్రెంచిగారికి వందనములు చేసిరి. ధ్వజస్తంభమునద్దనుండి సర్ ట్రెంచుగారు పోలీసుదళము సమర్పించినవందనములనుస్వీకరించిరి. [illegible] ట్రెంచుగారు ఉద్యోగులందరికిని కరస్పర్శనలను యిచ్చిరి.

ఏప్రిల్ [illegible] తేది సర్ ట్రెంచుగారు ఇంగ్లాండునకుబయలుదేరివెళ్లెదరు:

ప్రభుత్వముపై పురపాలక సంఘపు దావా

అహమదాబాదు ఏప్రియల్ ౧: —

[illegible] సమస్యలనిమిత్తమై ప్రభుత్వమువారు [illegible] పురపాలకసంఘము [illegible] ప్రభుత్వముపై దావాదాఖలు చేయవలెనని పురపాలకసంఘసభాయీసంఘము నిర్ణయించెను. దీనివిషయమై ఇదివరలో పురపాలకసంఘముకును ప్రభుత్వమునకును [illegible] యుండెను. విద్యనుగూర్చిన సమస్యల [illegible] లేకుండ చేసెదమని పురపాలకసంఘమువారు [illegible] ప్రభుత్వమువారు సమాధానమొసంగిరి. [illegible] ప్రభుత్వమువారికి [illegible] పురపాలకసంఘమువారికి [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] వెల్లడించిరి.

డాక్టరు అన్సారిగారి రాజీనామా

ఢిల్లీ ఏప్రిలు [illegible] —

డాక్టరు ఏం. ఏ. అన్సారీగారు [illegible] కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీబోర్డు [illegible] భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యత్వమునకు [illegible] బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారికిపంపిరి. [illegible] రాజీనామాల వంగీకరించిరి. అన్సారీగారు [illegible] కాంగ్రెసుకు [illegible] పరిస్థితులేర్పడినవి. [illegible] రాజీనామాయిచ్చుటకు అన్సారీగారు [illegible] కాంగ్రెసు సంఘమునకు [illegible]

అసెంబ్లీతీర్మానము [illegible]

ఢిల్లీ ఏప్రిలు [illegible] —

ప్రభుత్వమువారు [illegible] అసెంబ్లీ [illegible] రాజప్రతినిధినుండివచ్చిన సందేశము [illegible] భారతశాసనసభవారు [illegible] ప్రభుత్వమువారంగీకరించవలెనని సందేశము తెలుపుచున్నది.

రాజప్రతినిధి [illegible] సర్ జేమ్స్ గ్రిగ్గు [illegible]

రాజప్రతినిధి సందేశమునకొరకు కాంగ్రెసువారు [illegible] నిశ్చయించుకొనిరి.

జాబులు

గొల్లలు యాదవులా?

"శీఘ్రబుద్ధిః ఫలాయనం"

నా ప్రశ్నకు జవాబులు రెండువచ్చినవి.

(౧) పోలం వీరమల్లయ్య యాదవగారిది. వారేమన్నారనగా తమకు సంబంధములేని విషయములలో జోక్యము పుచ్చుకొని కాలహరణముచేయుట శిష్టులకు యోగ్యమైనపని గాదు." ఇది చార్విత్రిక చర్చయా లేక వేదాంతచర్చయా. యాదవులకు గొల్లలకేమిసంబంధమో చూపింపజాలకుండిన నోరుమూసికొని యుండుట శిష్టలక్షణము. చూపింపగలిగి యుండిన మా కెంచవలెను. కాని అస్సలు విషయమును విడిచిపెట్టి నీతులు బోధించుటవలన వాదము గెలువగలుగునా?

౨౧-౨-౩౫ నాటి పత్రికలో, ఆలేఖకులు తమ శంకకు తామే సమాధానములు వ్రాసుకొన్నారు. కావున యాదవులమనుకొనువారినుండి వేరేసమాధానము రావలసిన యావశ్యకములేదు." అనికూడ మనమల్లయ్య యాదవగారు వ్రాసినారు. ఇదికూడ విచిత్రమైనసమాధానమే! ఆతారీఖు పత్రికలో, గొల్లలకు యాదవులకు ఏబాదరాయణసంబంధము. గొల్లలు గొల్లలే యాదవులు యాదవులే' అని వ్రాసినారు. దీనివలన గొల్లలకు యాదవులకు సంబంధములేదని లేఖకుని యభిప్రాయమని ఓనమాలు రానివాడుకూడా అర్థము చెప్పగలడు. కావున మనమల్లయ్య యాదవగారికి కన్న వేరేసమాధానమక్కరలేదని వ్రాసినందులకు "చాలసంతోషించితిని."

(౨) రెండవ సమాధానము వ్రాసినవారు సంగెం లక్ష్మీబాయమ్మగారు, "భవదు వాదములకు కొన్ని యుదాహరణములుండవలెను. ఇప్పుడు పరీక్షారోజులు సెలవుల్లో సావధానముగా మీకు జవాబిచ్చెదను" అని.

ఒకవిషయము లేదనువారికి ఉదాహరణముల అవసరములేదు. ఉందనువారికే అవసరము నావద్దలేదు లేదు అని చెప్పుటకు దాఖలాయేమి నాజోబీలన్నీ వెదకిచూచిన నిశ్చయమగును. ఉన్నదని చెప్పువారు చూపించి ఆదిలన్నకొని లద్దు వంటివట్టిముద్ద కాదనినిరూపింపవలెను. కావున నాకు గొల్లలు యాదవులుకారని చెప్పుటకు కావలయు ప్రమాణము, గొల్లలుయాదవులే యనువారు వేదశాస్త్ర పురాణచరిత్ర ప్రమాణములచే నిరూపింపవలెను. కాని సభలుచేసినాము తీర్మానములుచేసినాము, మాయింతకుమేము సమాధానము చెప్పుకున్నాము. అన్నంతనే యితరులొప్పుకొనరు. ఇది చరిత్రకు సంబంధించినవిషయము కావున ప్రతివారికి దీనిలో సంబంధము కలదు. తాముతప్పకుండా సెలవులలో పరిశోధనలుచేసి సావధానముగా జవాబీయండి. దానికేమి!

భావరాజు రామమూర్తి
పంతులు

హరిజనులకు పాఠశాలలు

ఈపట్టణమందు సవర్ణబాలురకు విద్యనేర్పు కొన్ని ఖాసగీపాఠశాలలు సర్కారువారి సహాయము పొందుచున్నవి. మరికొన్ని సర్కారి వైనవి పాఠశాలలుగూడ యున్నవి. అందులో కొన్నింటియందైనను అంటరానియని నిమ్నజాతీయ బాలురు యున్నారాయని ఉపాధ్యాయులవారితో విచారించగా లేరనియు, వారి తల్లిదండ్రులు తోలిరనియు, తోలినచో అగ్రజాతీయ బాలుర తల్లిదండ్రులు ఆక్షేపణచేయుదురనియు చెప్పినారు. కారణమువిచారించగా, అంటుదోషము అడ్డగించుచున్నదనిరి. అట్లైన ఇట్టివారికి ప్రత్యేకముగా హరిజనపిల్లలకై వేరే ఉపాధ్యాయుని ఉంచుటకుమీ యందరు సహాయము చేయవలయునని మనవిచేయగా ఒప్పుకున్నారు. కొంతమంది సర్కారీటీచర్లు ఇట్టిపలవాలిని ప్రతి తాలూకాయందు మీరు ఒక్కొక్క పాఠశాలను స్థాపించినయెడల నేను ఏతాలూకాస్థానికప్రముఖులు ఆతాలూకా పాఠశాలలకు చందాలు ఇచ్చెదమని వాగ్దానముచేసినారు. ఆపాఠశాలలు ఆయాతాలూకా చౌదరిగార్ల నిగరానిలో యుండి పిల్లలను తప్పకుంటా బడికిపంపించు ఏర్పాట్లుచేయవలెను. అట్టివారికి తాలూకావారిగా దిగువ మనవిచేయుచున్నాను. ఏరంగుకు ఈపాఠశాలలయందు ప్రవేశమునకు శ్రద్ధవహించిన కొద్దిరోజులలోనే మాజాతి వృద్ధికి రాగలదు. ఈవిషయము చందాలిచ్చుధనము లెక్క హైదరాబాదు ఆంధ్రజన కేంద్రసంఘమువారికైనను, హరిజనసంఘమువారికైనను పంపుచుండగలరు. లేదా ఆయాస్థానికప్రముఖులలో కొందరికైనను అనుచేసి ఉంచుకొన్నయెడల అప్పటప్పటికే పాఠశాలలు సాగించిఅందరను జనులును అడ్డుపడు బహుమ, ఇట్టి సమాజసేవనము వారివారి నామములతో కావ్యదర్శనము

మసీదుగష్టి ఫలితము చూడుడు!

(విలేఖరి)

సదాశివపేట; ౩౦-౩-౧౯౩౫:—

సదాశివపేటయందు హోలీపండుగను ఫాల్గుణశు॥ ౧౪ నాడు కొందరును, శు॥ ౧౫ నాడు కొందరునుచేయుట ఆచారమైనది. పూర్వరాత్రులయందు కామదహనముచేసి మరు సటివదినమున ఆవగా హైతిమలయందు వేడుకగాభజనచేయుచు రంగులుచిమ్ముచు ప్రదక్షిణపూర్వకముగా రాజబాటలవెంబడిగి కామదహనము జరిగినస్థలమునకు వచ్చుట వాడుకగలదు. ఆదేవిధమున ఈసంవత్సరము సహితమాచరించిరి.

ఈగ్రామమున మహమ్మదీయుల మసీదు గ్రామమధ్యము పెద్దవీధియందున్నది. ముఖ్యమైన రాజమార్గములు ఆ మసీదుకిరుప్రక్కలయందు మాత్రమేగలవు. ఉత్సవములు వివాహములు మొదలగువాటి ఊరేగింపులకు వేరేమార్గములు తప్పనిసరిగా మార్గములులేవు కావున హోలీపండుగల ఉత్సవములు సహిత ఈమార్గములమంచియే పోవును.

మసీదు అవరణముచుట్టు ౨౦ గజములలోపల వాద్యములు భజనలు జయజయధ్వనులు చేయగూడదని గస్తీవలన వెలసి యుండినకారణమున హిందువులదేవిధముగ తమభజనలుమానుకొనిరి గాని కొందరు మహమ్మదీయులు "మీరువ్యతిరిక్తము గా భజనలుచేసితిరి" అని కలహమునకు సిద్ధమయిరి. పోలీసువారి ప్రయత్నమువలనను హైందవనాయకుల ప్రశాంతభావమువలనను కలహమంతటితో సంతరించినది. కానీ శ్రీరామనవమి ఉత్సవములలో వచ్చినయేన నాటకము అలవాటుప్రకారమేమైన అల్లరిచేయుదురేమోయని తగుమైనకట్టుదిట్టములు గావింపబడుచున్నవి. న్యాయశీలురును కుశాగ్రబుద్ధిగలవారును అగు పోలీసు అమీనుసాహెబుగారు కర్తవ్యమునువహించియున్నారు. కొందరు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు సహితము కలహప్రియుల సంవేగములను విరసించుచున్నారు. మసీదులచుట్టు భాజావిషయమై వెలువడిన కాయిదా హైందవులయనేక మతధర్మములకు ప్రతిబంధకము గలిగించుచున్నది. ముఖ్యముగా మసీదులచుట్టుగల గృహములవారికి చాలయిబ్బంది కలుగుచున్నది. ఇంతేగాక యీకాయిదా హిందూమహమ్మదీయుల ఐకమత్యమునకు భంగము కలిగించు సాధనములలో నొకటియైయున్నది. ప్రతివారును తమమతధర్మములను స్వేచ్ఛగా ఆచరించునట్లుచేయుట ప్రభుత్వమువారి పాలిసీయైయున్నదని ఆనేకసారులు వెల్లడికావింపబడినది. కావున ప్రభుత్వమువారీ కాయిదా విషయమై పునరాలోచించెదరని నమ్మకముగలదు.

గోలకొండపత్రికయందు వెల్లడించిన ఏతాలూకాలో ఎంతెంత ధనమున్నది లెక్కసరిగా తెలియగలదు. ఈదిగువనుదహరించిన స్థలములందే వాప్రచారము జరిగినదికనుక తలిదండ్రులలోగూడ మాజాతియందు అభిమానముగల ఉదారగుణములుమా విద్యావిషయము సాయముచేయుదురని ప్రార్థన.

తాలూకా స్థలములయందు స్థాపించవలసిన పాఠశాలలు

౧. వరంగల్ యాలాలగట్టయ్యగారు చౌదరి
౨. ములుగు రా॥ మూతెలాయన్నగారు ,,
౩. పాఖాల్ (నర్సంపేట) రా॥ కప్పలకోమరయ్యగారు చౌదరి
౪. ఇల్లందు (వింకటేశ్వర) కమ్మలవెంకయ్యగారు ,,
౫. పాల్వంచ బూర్గంపాడు పెదపకీరయ్యగారు
౬. మహబూబాబాదు మానుకోట దారగావయ్య ,,
౭. ఖమ్మమ్మెట్టు రా॥ కమ్మరిపుత్తిరేశము
౮. భువనగిరి రా॥ గాదెమువెంకన్నగారు
౯. తుర్కపల్లి రా॥ మచ్చాసె మెట్టయ్యగారు
౧౦. హుజూరాబాదు రా॥ నర్సపల్లి నర్సయ్యగారు
౧౧. కరీంనగరము చాతాళ్ల నర్సింలుగారు
౧౨. సూర్యాపేట: బుర్రెద్దు లక్ష్మినర్సయ్యగారు
౧౩. జనగామపేట: దుబాసి రాజయ్యగారు చౌదరి
౧౪. హుజూర్ నగరు: అదిపెదనారాయణ శ్రేష్ఠిగారు
౧౫. మిర్యాలగూడెము: మ॥ కోడిరెక్క మట్టయ్యగారు
౧౬. నల్లగొండ: శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ పులిదాలవెంకటరంగారావుగారు హైకోర్టు వకీలు
౧౭. మహబూబునగర్: బ్యాగరి రామయ్య చౌదరిగారు
౧౮. అహమ్మద్ నగరు: ఎమ్. శాయన్న చౌదరిగారు

ప్రెసిడెంటు
మన్నెల కులకట్టుసభ

పత్రికా విమర్శము

మాతృభారతి

వైవచిత్రలిఖితమాసపత్రికయొక్క మొదటి సంపుట ౧౭ వసంచిక గత సంచికలవలెనే మనోజ్ఞముగ నున్నది.

రమాప్యాపరాధపరిశోధకులు రాలు, నాట్యకళ, చెవిటి వారి సంభాషణము, మొల్లరామాయణ కావ్యవిమర్శ, పిన్న శ్రీమ నారిజీవితకథ, రసపుత్రశౌర్యము అను గద్య వ్యాసములేకాక పద్యములును విద్యార్థులచే రచింపబడినవిగలవు. అంబోదరశాస్త్రిగారు తమబోధనసాగించుచు వేయున్నారు. వీర్యద్రౌపది అనువ్యాసము మరి రెండుమూడుసంచికలవరకు విద్యార్థులకు పనికల్పించగలదు. స్త్రీలహక్కులు అనువ్యాసమందలి అంశములు వివరముగ నిరూపింపబడినవేగాని నవనాగరికతా మహాప్రవాహమునెదుట బలవత్తరములు కాజాలవు.

ప్రకృతి

వైమాసపత్రికయొక్క ౧౯౩౫ మార్చి నెలసంచిక మా కార్యాలయమునలంకరించెను.

ఇది ప్రకృతివైద్యవిషయములనుగూర్చి పవిత్రనిరూపణలతో చర్చించుమాసపత్రిక. ఇదిచాలావిలువగలది. దీని సంవత్సరచందా మూడురూపాయలకల్లాదు. మేనేజరు, ప్రకృతికార్యాలయము, బెజవాడ అనుఅడ్రెసుకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ప్రస్తుతసంచికలో కోలిపాక ఆదినారాయణశర్మగారి "అంతర్వాణి—దాహము" డా. పాలపర్తి నరసింహారావుగారి "జలచికిత్సావిధానము" అనువ్యాసములు అందరును తెలిసికొని ఆచరించదగిన ముఖ్యవిషయములతో నిండియున్నవి.

నిజముగ మందులద్వారాచేయు చికిత్సకంటె ప్రకృతిచికిత్స నిరపాయకరమైనది. ఆ ఫలితములో మందులకంటె ప్రకృతిచికిత్సయేయెక్కువబలవత్తరమని ప్రకృతి చికిత్సావాదుల అనుభవము. ఎట్లైనను వారివాదము ఆచరణలో పరిశీలించదగినది.

వైద్య ప్రదీపిక

ఇది అఖిలిండియా హెరిడిటరీ ఆయుర్వేదిక్ డాక్టర్సులీగు (అఖిలభారతఆనువంశిక ఆయుర్వేద వైద్యసంఘ) పక్షమున వెలువడుమాసపత్రిక. సంపాదకులు పం॥ డి॥ రంగాచార్యులుగారు. దీనిసంవత్సరచందా రూ. ౨లు. మేనేజరు, వైద్యప్రదీపిక, ప్రొద్దుటూరు—అను అడ్రెసుకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

పాశ్చాత్యవైద్యవిధానముకంటె ఆయుర్వేదవిధానమే మనదేశీయులకెక్కువ అనుకూలమయినదనియు, చౌకయైనదనియు నేడుపలువురి అభిప్రాయమయియున్నది. మాయభిప్రాయమునదియే. అది యెట్లో యీపత్రికలో చెప్పబడినసోపపత్తికచికిత్సలును కొన్ని సాధారణముగాయెక్కుడగా విదొరకువస్తువులయొక్క ఔషధోపయోగములును స్పష్టముచేయుచున్నవి. ప్రతిగ్రామములోను యిట్టివిషయములు తెలిసినవారు ఒకరిద్దరుండుట ఆవసరము.

గోలకొండ కవులసంచిక

గృహలక్ష్మి పత్రికాభిప్రాయము

సంపాదకులు శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. గోలకొండపత్రికా ప్రకాశకులు హైదరాబాదు దక్కన్, ఇందుపీఠికలో ఆత్మకూరు సంస్థానము చరిత్రయు నైజాంలో ఆంధ్రోద్యమచరిత్రయు. ప్రకాశకులు స్పష్టముగ తెలియజేసియున్నారు. ఇక కవితాభాగము ౩౨౦ పుటలు. నూటికవులు వ్రాసిన ౩౪౪ పద్యకావ్యములు విందునవరసభావాలంకృత కవితామాధుర్యమును చిందుచున్నవి. చిత్రవిచిత్రముల కథలా, ప్రబోధములా, మహాపురుష ప్రశంసలా, శృంగారపుపట్టులా ఏభాగమునకాభాగము క్రొంగ్రొత్త చవులూరుచుండును. మహాప్రయత్నముమీద విట్టి రచనలసేకరించి ప్రకటించి హైదరాబాదురాష్ట్రమున నెట్టివంటి విద్వన్మణులు గలరో అఖిలాంధ్రలోకమునకు చాటినప్రకాశకు లెంతయు ప్రశంసార్హులు. అందందు చేర్చబడిన కొందరుకవీంద్రుల చిత్రములు సంచికసౌందర్యము ఇనుమడింపజేయుచున్నవి. వెల రు. ౨-౦-౦ లు.

[illegible]సాగరము ప్రాజెక్టు

[illegible] అభివృద్ధి [illegible]

"[illegible] నైజాము ప్రభువుగారు నిజాముసాగరము ప్రాజెక్టు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. ఈ స్వదేశ సంస్థానము అధికముగ స్వయంసమృద్ధిగనుండుట కీప్రాజెక్టు ఎక్కంతో యపయోగకరముగనుండగలదు. దీనినిర్మాణమునందుగల ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యమును చీఫ్ఇంజనీరుగారు నవాబు అలీ నవాజుజంగు బహద్దరుగారు ఇదివరకే విశదీకరించియుండిరి, "ఈ జాలిని ర్మాణకార్యము సంపూర్ణముగ నైజాందేశీయుల ప్రయత్నముతో నిర్వర్తింపబడినది. ఈనిర్మాణమునందు యంత్రసామగ్రి యెంత తక్కువ (అతి స్వల్ప) పరిమాణ మంతవరకే వినియోగింపబడెను. అందువల్ల ఈసంస్థానమునందలి పనివారలకు పనికావలసినంత ఏర్పడెను." ఈవాక్యములను గమనించినయెడల నిట్టి నిర్మాణకార్యములవలన యెంతమందికి పనికల్పింపవచ్చునో తెలిసికొనదగును. ఇంతియగాక ఈదేశమునగల ఇంజనీరింగు విజ్ఞానమిందు ప్రదర్శింపబడినది. ఒక్కరిజర్వాయరు పనులందే 2౦ వేల మందికి పనియిచ్చియుండిరి. భారతీయవిజ్ఞానముతోనే భారతదేశమందుగల ప్రాజెక్టులలో ప్రథమస్థానము మెట్టూరు ప్రాజెక్టుకే యగా ద్వితీయస్థానము నాక్రమింపగల ఈప్రాజెక్టు నిర్మింపబడుట గొప్పవిశేషము. రెండుకోట్లు మూలధనమిందులకు వెచ్చింపగా సంవత్సరమునకు [illegible]లక్షలు ఆదాయమువచ్చునని అంచనావేయబడినది. ఈప్రాజెక్టు క్రింద ౨౭౫ వేలయెకరములు సాగుకాగలదు. ఇందు ఇరువది వేల యెకరములు చెరకుపంటకు మిగతాభూమియంతయును వరిపంటకును వినియోగింపబడును. ఈసంస్థానములోనికి విరివిగ దిగుమతియగుచుండు చక్కెర, బెల్లమునిచటనే ఫ్యాక్టరీల స్థాపించి తయారుచేయుటవలన దగినంత పారిశ్రామికాభివృద్ధి కలుగగలదు. సంస్థానమునకు వలయుబియ్యముగూడ చాలవరకు ఇచటనే పండింపబడును. స్వయంసమృద్ధి కార్యము లీవిధముగ నభివృద్ధియైనపుడు సంస్థానమార్థికముగ ప్రసిద్ధి గాంచుననుట నిర్వివాదాంశము.

నీటిపారుదల యొక్క ప్రాముఖ్యమును వివరించుచు చీఫ్ఇంజనీరుగారు చెప్పిన మాటలు ముచ్చటగనున్నవి. "కొన్ని భూములు నీటివసతియుండిన గాని ఫలింపవు. వానిసాగు నభివృద్ధిచేయుటమీదనే దేశజాగరణత యాధారపడియుండును. ఏపంటలును బండనిభూములు నీటిపారుదలవలన వ్యవసాయమునందును పరిశ్రమలందును అభివృద్ధిగాంచి సమృద్ధితోనున్నవి. దేశమునజనసంఖ్య యెక్కువగుకొలదియు ఉత్పత్తినధికము చేయు ప్రయత్నములు జేయవలయును. వ్యవసాయమునందు నూత్న మార్గములు తాత్కాలికముగ సహాకారిగనుండవచ్చును. కానినీటిపారుదల నెక్కువచేసినపుడే దేశమునజనసంఖ్య యెక్కువైనను వారికిపోషణ మార్గము గాన్పించగలదు" ఈమాటల కనుకూలముగనే నైజాం ప్రభుత్వమువారింకను యీప్రాజెక్టుల నెక్కువచేయు నాలోచనలు గావించుచున్నవి. తుంగభద్ర, కృష్ణా, భీమానదుల ప్రాజెక్టుల ప్లానులను పరిశీలనకై సిద్ధము చేయుచున్నటుల ఇంజనీరుగారు చెప్పియుండిరి. వారు చెప్పినటుల నీపారుదల చేయదలచిన ప్రదేశము [illegible] మంచి [illegible] ప్రధానముగనున్నది. యీప్రాజెక్టులను దలపెట్టుటకొన్ని ప్రదేశములందు కఱవుబాధలేకుండ రక్షించుటకే గావచ్చును. ఇందులకు ధనము నెక్కువవ్యయము చేయవలసి యుండును. ఐభారముమనముచూచినయెడ యీ రక్షణ కార్యముల గావింపవచ్చును. అయినను యింతయు వ్యయపరచుటవల్లనే లాభముకాగలదనియు వడ్డిగూడ సామాన్యముగ గిట్టగలదనియు ఇంజనీరుగారు తలంచుచున్నారు. ప్రజారక్షణమునే ప్రధానముగ భావించు నైజాముప్రభువుగారు యీప్రాజెక్టులను గూడ శీఘ్రముగనే ప్రారంభించి కఱవుప్రదేశముల సుభిక్షము చేసెదరనియే తలంపవచ్చును.

జిల్లాల వార్తలు

శిలావర్షము

(స్వకీయ విలేఖరి)

పెనుబల్లి [illegible] ౨౯-౭-౩౪,

నిన్న ౨౮-౭-౩౪వ తేది మంగళవారము పగలు (3) గంటలనుండి (౪) గంటలవరకు శిలావర్షము కురిసి శేకవిపంటలు [illegible]. దీనికి గ్రామమునకే గాక చుట్టుపక్కల గ్రామములకుగూడ తీరనినష్టము సంభవించినది. ఒకరి కొక్కసమాచారమునకు ప్రయాణము చేయుచుండు తుపాకుపానకేసరి నైజామువాళ్ళు వేసినది. ఈరక రాళ్లదెబ్బ పశువులు చాలనష్టపడినవి. కొన్ని పశువులు చనిపోవుటచే కృషికుల సమస్యలకు కలుగ [illegible] రైతులు అరణ్యప్రదేశములను శరణ్యముగా మార్చుకొనవలెనన్నది. దొరతనమువారు దీనిని విచారించి తగు దయచేయవలెనని యున్నది.

జగ్త్యాల తాలూకాకష్టములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జగ్త్యాల తాలూకా ప్రాంతము జనముజ్వరపీడితమై చెప్పుటకు వ్యాధులకు గురియైనట్లు వాడుచున్నది. దరిచేరకు నీరుచాలక బావులలో నీరులేక చాలావరకు పైరునష్టమైనది. తినటింకికట్టుకొనలేకున్న గ్రామములకు గిట్టుబాటు కష్టముగానున్నది. రైతులింకొన్ని యాపదలకు గురికావలసియున్నదో ప్రభువులు ఇటువైపు దృష్టినించెదరని నమ్ముచున్నాము.

జగ్త్యాల రేడియో

జగ్త్యాల క్లబ్బువారింతవరకు రేడియోను గురించి ప్రబల ప్రయత్నములు చేసిఇప్పుడు చల్లబడియున్నట్లు తోచుచున్నది. ఇట్టి ఆరంభశూరత్వమెందుకని మందమైయున్న కార్యము ఎక్కుటంకము లేనిదేమేగాక నియమాలు కొనసాగకలదని క్లబ్బుమెంబర్లు పాఠకులు గ్రహించెదరుగాక.

(పురవాసి)

మరణము

జిల్లారక్షకశాఖ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగా పనిచేసి ఉపకారవేతనము పొందుచున్న మాల్వీగులాందస్తగీరుఖాన్ సాహెబ్ గారు కీర్తిశేషులైనట్లు తెలియుచున్నది. వీరుపూర్వము శ్రీకృష్ణప్రసాద్ బహద్దరు గారియిలాకాలో రక్షకశాఖమోహతెమీంగా నుండిరి.

పెద్దవడగండ్లవాన

ఖాందేషు జిల్లాలోని ధూళియా తాలూకాలో మాదిరిగా [illegible]పూర్వము పెద్దవడగండ్లవానవల్లను గొప్పగాలివల్లను గొప్పగొప్ప వృక్షములు కూలెను. ఇండ్లకప్పులు పూర్తిగడిచెను, టినురేకులు యెగిరిపోయినవి. ప్రాణనష్టము కాలేదు

జాగీరులో మాఫీ

కరీంనగరము జిల్లాలో పర్గణాల్ యిలాకాలో పయ్యద్ మహమ్మద్ సాహెబ్ జాగీర్దారు గారి జాగీరులోని రఘ్నపల్లిలో రైతుల కోర్కెననుసరించి శ్రీ ప్రభువుగారి ఫర్మానా ప్రకారము రూపాయి ఒక్కింటికిరెండణాలచొప్పున ఖరీఫ్, అలీ, తాబీ ౧౩౪౩ ఫ॥ కొరకై మాఫీ చేసినారని తెలియుచున్నది

గీతాభాష్య కాలక్షేపము

సికింద్రాబాదు చిక్కడపల్లి గ్రామమున శ్రీ రాజగోపాలస్వామి ఆలయములో వైదికశ్రీచంద్రశేఖరశాస్త్రిగారు శ్రీమద్భగవద్గీత శంకరభాష్యమును చక్కని ఉపమానములతో ఆబాలవృద్ధమునకుబోధపడునట్లుగను అభినవగుప్త పాదాచార్యులవారి అంతరార్థమును బహుస్పష్టముగ మృదుమధురశైలిలో బోధించుచు, శ్రోతలను అవందభరితులుగచేయుచు కాలక్షేపముచేయుచున్నారు వీరుగొప్ప తర్కశాస్త్రపండితులయినను, వీరి ఉపన్యాసధోరణి బాలురకు, పామరులకు సహితము సుగమముగ నుండి [illegible] పొందగోరు సాధకులకు ఇటువంటి గీతాభాష్యశ్రవణము పరమానంద సంధాయకమనుట నిర్వివాదాంశము ఈగీతాభాష్యము ఫాల్గుణబ ౧౧౧ శ్రవణ[illegible] మందు ఆరంభింపనైనది. బహుశః రెండుమాసములు జరుగగలదని యూహించుచున్నాడు

ఇట్లు ఒకశ్రోత

యువరాజుగారివరంగల్లుమకాము

యువరాజుగారు మేజరు జనరల్ వాలాషాన్ నవాబు ఆజంజాహ్ బహద్దర్ గారు మరియు తనపరివారముతోకూడ వరంగల్లుకు వెళ్లినారు ౧౩౧ మొహర్రం ౧౩౫౩ హి. జరీవరకు వరంగల్ యందే నివసించగలరు. ఎక్కువభాగము విషయములోను పాల్గొనరని తెలియుచున్నది పిదప వేటకొరకై నర్సంపేట ప్రాంతమున కేగగలరని తెలియుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

మ. ఘ. మ. నిజాం ప్రభువుగారు

౫ మొహర్రం తారీఖున శ్రీప్రభువుగారు చౌమహల్లా మహల్లాత్ లో నిర్వర్తించు అంగీకరింపగలరు ౬ మొహర్రం తారీఖున మహలాత్ మొబారక్ బి బి అలావ హజ్రత్ యమాంభా నీలుఖానుంరమహల్ పంజేషా లాలాషాహీ బహదూర్ ఖానా సాహీ మరియు ఈ రాత్రి ... లతో హజరత్ అబ్బాస్ ప్రవాసహ వెలితో శ్రీ ప్రభువుగారు రాగలరని తెలియుచున్నది.

ఉద్యోగ విషయములు

సర్ ఆరాయిషీబల్లా విషయముల యునివర్సిటీ గొప్ప ఉద్యోగులుగా మౌల్వీ మహమ్మద్ ముజఫరోద్దీన్ షా ఆక్ హాదీగారు ఇంగ్లండుకు వెళ్లినారని తెలియుచున్నది.

రక్షకశాఖ సర్ జలాలు కృష్ణ మదన్ గోపాల్ శ్రీ శేఖర్ గారు వాల్గునెలల సెలవు పైనవేళ స్థానమున మీర్ మహమ్మద్ అలీ మిండ్ లక్ బి. ముశీరయాదిపార్టు మెంట్ గారు పనిచేయుదురని తెలియుచున్నది.

సైన్యశాఖపై రక్షకశాఖవారికి అధికారము

ప్రభుత్వ సైన్యదళశాఖవారు పీనిధ సైన్యశిబిరమును చేసిన ప్రభువుగారి అనుమతి ప్రకారము రక్షకశాఖవారు స్థిరపరచిన నేరములకు శిక్షార్హులని తెలియుచున్నది.

ప్రెంచిగారికి విందు

గడచిన బుధవారం రోజున పోలీసు కార్యదర్శులగు నవాబ్ జాఫర్ జంగ్ బహదరుగారు పూర్వపు రక్షకశాఖ మంత్రిగారు ఖమంత్రులగు కర్నల్ సర్ రిచర్డ్ ట్రెంచి గారికి ఆశ్రమనగరములో తమ స్వంతభవనమందు గొప్పవిందొసగిరి. వృద్ధ ప్రాంగణములో మట్టికర్పూరమందు రంగురంగుల విద్యుద్దీపములు విరాజిల్లుచుండె నైజాం ప్రభుత్వపు గొప్ప ఉద్యోగులు, పలువురు గొప్పవారు ఉద్యోగేతరులు దయచేసియుండిరి.

వరంగల్ సెషన్ న్యాయాధిపతి రాక

వరంగల్ సెషన్ న్యాయాధిపతి గారగు మౌల్వీ గాజీయొద్దీన్ అహమద్ ఖాన్ గారు హజ్ యాత్రకు వెళ్లియుండిరి. వీరు గురువారం ౧౩ తేదీ సాయంత్రము మూడు గంటలకు హైదరాబాదునగరమునకు విచ్చేసిరి.

మొహర్రం సెలవులలో సర్కారి పని

న్యాయశాఖా కార్యదర్శి కార్యాలయము, రక్షకశాఖా కార్యాలయము మొదలగు కార్యాలయములు మొహర్రం సెలవులలో ౬ గురువారము ౧౩ తేదీ పాలు చేయు తెరచి యుండును, మిక్కిలి అవసర కార్యములున్న యెడల సైకార్యాలయములో విచారింపబడగలవు.

ధర్మము మంజూరి

సర్ కృష్ణప్రసాద్ బహద్దూర్ పద రెతిజంబా బెహాదూరు మహారాజ ...గారి ఆజ్ఞ ప్రకారము మదీనమునందర్ లో గొప్పదానము ... శీలకొంతమందికి జీతము ఇచ్చుటకుగాను మంజూరీ యివ్వబడినది

జూబిలీ ఘంటకు విరాళము

శ్రీయుత సేటు ఘనశ్యామదాస్ వల్లభదాస్ గారు జూబిలీ ఘంటకు రెండు వేల రూప్యములు కల్దారు యిచ్చినారని తెలియుచున్నది.

నవాబ్ అలీ నవాజ్ జంగుగారికి విందు

నవాబ్ అలీ నవాజ్ జంగ్ బహద్దరు గారి ఉద్యోగధర్మమునకు తెలుసు సంవత్సరముల నాల్గవ దినమందు గాను వారి అధిపత్యమునకున్న యువతి పలువురు గొప్పవారు నవాబు గారికి విందొనగిసమునందు ... దీనికి ముఖ్యులు కామాగారు సహాయ కార్యదర్శులగు మౌల్వీ మహమ్మద్ యూసుఫ్ హక్ గారు

రాకపోకలు

శ్రీ ప్రజ్ఞా నఖురే గారు నిన్నటి ఉదయం బొంబాయి వెళ్లినారని తెలియుచున్నది వీరు రెండు వారములవరకు నేరేప్రదేశములో నే ఉండగలరని తెలియుచున్నది

సైకిళ్లపై బొంబాయి ప్రయాణము

హైదరాబాదునకు ... నుండి కొందరు పిల్లలు సైకిళ్లపై బొంబాయి ప్రయాణమునకు వి ఆర్ బందూ, పి యస్ దేశముఖ్, డి డి బందూ, లో నాథ్, వి కె కులకర్ణి, రంగనాథ్ గారు గోల్ ... వీరు బయలుదేరిన ప్రాంతము లనుగుము రాగలరని తెలియుచున్నది.

పుట్ బాలు పందెములు

కాలుబంతి ఆటపందెము పై యం యం, సి. మరియు వెస్టుకెంట్ రెజ్ మెంటల్ టీంసోల్జర్ వీరుభయులకు పోటీ జింఖానా గ్రౌండులో జరుగగలదని తెలియుచున్నది.

శీర్షపంచమిలో సుంకపు కార్యాలయము

సుంకము శాఖ కార్యాలయము శీర్షపంచమి సెలవులలో ౬ మొహర్రం ౧౩౫౮ మరియు ౭ మొహర్రం ౧౩౫౮ లో తెరచియుంచగలరని తెలియుచున్నది.

ఉపన్యాసము

ఆర్యసమాజ మందిరములో ౫ మార్చి ౧౩౩౫ శుక్రవారమునరోజు సాయంత్రము ౫ గంటలకు శ్రీమాన్ గయాప్రసాదుగారు సోమాంత్ ఆచార్యగారు బ్రహ్మచర్యమునుగూర్చి ఉపన్యాసము చేసెను

టాస్కరుగారు మంత్రిపదవి స్వీకరించుట

టి కె టాస్కర్ సుంకపుశాఖ డైరెక్టరు జనరల్ గారు కర్నల్ సర్ రిచర్డ్ ట్రెంచ్ గారినుండి ౮ ఏప్రిల్ నాడు రక్షకశాఖ మరియు సుంకపుశాఖ మంత్రిపదవి స్వీకరించిరి వారు ... తెలియుచున్నది ఈ ఏప్రిల్ ౧౩౩౫ నాడు సర్ రిచర్డ్ ట్రెంచు గారి సతీమణి గారు ఇంగ్లండుకు వెళ్లుటకుగాను బొంబాయి పోదలచినట్లు తెలియుచున్నది

సంవత్సరాదిపండుగ

గౌలిగూడ రామమందిరములో ఉగాదిరోజు సాయంత్రము పంచాంగశ్రవణము జరిగినది సమస్తకార్యక్రమములను శ్రీ ... గారి ౭వ జన్మదినోత్సవ సందర్భమున పలువురు పలువురు పండితులచే ... యిది ఆరోగ్యవిశ్వర్య ... ప్రార్థన సభ వారందరు దైవప్రార్థన గావించిరని తెలియుచున్నది.

మహారాజా బహాదర్ గారి రాక

హిజ్ యక్సలెన్సీ మహారాజా సర్ కృష్ణప్రసాదు బహదర్ గారు మహాఘనతవహించిన ప్రభువుగారి వెంట పోయియుండిరి వారు మొన్న సాయంత్రము కాచిగూడ స్టేషన్ ద్వారా హైదరాబాదునకు విచ్చేసిరని తెలియుచున్నది

వేసవికాలములో ఉన్నతన్యాయస్థానములో పని

వేసవికాలములో గురువారము ౧౩ తేదీ నాటినుండి ఉన్నత న్యాయస్థానమునకు వేసవి సెలవులు ... వకీలు ... ఉండగలవు ... కార్యనిర్వహణ ... సెలవులలో కాగలవు.

[illegible]

ప్రయత్నములు

ఇదివరకు హిందూ మహాసభ వారి ... వ్రాయుచున్నట్లును, కొందరు మాన్యులు దయచేసియున్నారనియు, మహాసభ ... నగరములో ... వారు ప్రయత్నించుచున్నట్లును, త్వరలో నే మహాసభ సమావేశము కాగల సమ్మతింపగలరనియు తెలియుచున్నది.

ప్రధానన్యాయాధిపతిగారి ప్రయాణము

హైదరాబాదు ఉన్నతన్యాయస్థాన ప్రధానన్యాయాధిపతులగు నవాబు మిర్జా యార్జంగు బహదరుగారు ... ౧౩ తేదీ సాయంత్రము ౬గం ౩౦ని. లకు వేసవి సెలవులలో ... హైదరాబాదునుండి వెళ్లిరి ఆ సందర్భమున స్టేషనుకు ప్రభుత్వోద్యోగులు, న్యాయాధిపతులు ప్రభుత్వన్యాయవాదులు, ఉన్నతన్యాయవాదులు, వకీళ్లు, ఇంకను పలువురు గొప్పవారు వచ్చి సాగనంపినట్లు తెలియుచున్నది.

మ. ఘ. ప్రభువుగారి రాక

మహాఘనతవహించిన నిజాంప్రభువుగారు ౩౦ ఆదీ తేదీ గురువారము ౧౩ తేదీ సాయంత్రము ౧౧ గంటల ౩౦ నిమిషములకు కాచిగూడ స్టేషనుకు విచ్చేసిరి శ్రీప్రభువుగారి ఆగమనసందర్భమున నగరరక్షకశాఖవారు రాజసౌధము (కింగ్ కోఠి) వరకు తగిన ఏర్పాటులు గావించిరి. ప్రిన్స్ ... ప్రభువుగారు కాచిగూడ చేరినతరువాత ప్రభువుగారు ౧౨ నిమిషములకు ... మొటారులో ... ముఖ్యల ... ౧౨ గంటల ౩౦ నిమిషములకు ... శ్రీప్రభువుగారు రాజసౌధమును చేరిరి. ప్రభువుగారి ఆగమనసందర్భమున నగరరక్షకశాఖాధిపతులు పలువురు స్వాగతమిచ్చుటకు సమక్షమున నుండిరి ఇంకా పలువురు ప్రభుత్వోద్యోగులు స్వాగతమిచ్చుటకు ... ప్రభువుగారు ... జనులతో నిండియుండిరి ... ప్రభువుగారు ... నమస్కరించిరి

శ్రీరామోత్సవములు

శ్రీ సికింద్రాబాద్ సికింద్రాబాద్ బజార్ లోనున్న శ్రీపరబ్రహ్మ భజనసంఘమువారిచే యువనామసంవత్సర చైత్రశుద్ధ ౧ గురువారము ది. ౮-౮-౩౫ తారీఖు మొదలు శ్రీ శ్రీరామనవమి పర్యంతము మహోత్సవములు శ్రీపరబ్రహ్మ భజనపూజలు త్రికాలములయందు యథావిధిగా జరుపబడుచున్నవి.

జరుగు కార్యక్రమములు

శుద్ధ ౫ సోమవారం ది॥ ౧౦-౮-౩౫ హరికథా రాత్రి ౯॥ నుండి శ్రీయుత కత్తులకృష్ణారావుగారిచే.

శుద్ధ ౬ మంగళవారం ది॥ ౧౧-౮-౩౫ భజన రాత్రి ౯॥ నుండి శ్రీగోపాలకృష్ణ భక్త సమాజము, ... అనుకృష్ణనీవి. శ్రీసత్యనారాయణ భక్త సమాజం ... శ్రీ పాండురంగ విఠలేశ్వరభక్త సమాజం బరర్ బజార్. శ్రీ మార్కండేయ భక్త సమాజము ... వారిచే.

శుద్ధ ౭ బుధవారం ది॥ ౧౨-౮-౩౫ హరికథా రాత్రి ౯॥ నుండి బ్రహ్మశ్రీ సి. ... సుబ్రహ్మణ్యం శాస్త్రిగారిచే శుద్ధ ౮ గురువారం ది॥ ౧౩-౮-౩౫ భజన రాత్రి ౯॥ నుండి హరిహర భజన సంఘం ... శ్రీ ... భక్త సమాజము ... శ్రీ ... భక్త సమాజము ... వారిచే.

[illegible]

హిందువుల వాద్యములంతా యిండ్ల ఆవరణాల్లోనే

మొహ్‌రంపీర్లు బహిరంగముగ ఊరేగవచ్చును

మొహర్రమునకు నగరరక్షక శాఖవారి ఆజ్ఞలు

హైదరాబాదు మొహర్రం పండుగ సందర్భమున నగరరక్షకశాఖ పూర్వయునవలెనే నిబంధనలను తయారుచేసి ప్రకటించినారు. మాలలు, సాయిూసులు, లాఠీలు, పహిలీలు మొదలగువారు బట్టుగాలాటీలు పుచ్చుకొని వెళ్లుమందురు మరియు వారిపల నిషిద్ధమైన దుర్భాషలాడుచుండుట, పలువిధములైన దుండగములు చేయుటకు సిద్ధులయియుందురు కనుక ఏవియది వరకువలెనే పీరీలజాదరీలతో మూచ్చిలాలను పుచ్చుకొని పైప్రకారము చేయకుండ హెచ్చరించనైనది మరియు చేతులకట్టుకొని బహిరంగరోడ్లపై అడ్డమునిలువరాదను దీనికలవతోసిర అగిపోవును. ఇందుకువ్యతిరిక్తముగా నడచిన బేపారిగాని, ఉద్యోగిగాని, చర్యగైకొనను. పలువిధములయినరంగులవేయుట నితీక్కృతీక్తం గాన ప్రభువుగారిఫర్మానాప్రకారం బొత్తిగా అట్టుచేయుట మానవలెను.

ఇప్పుడు మొహర్రంలో హిందువులపండుగ. అనగా శ్రీరామనవమివచ్చినదికనుక బాజాలఅవసరము, ముఖ్యము పెండ్లిండ్లుగాని జాతరగాని మరియు వదికర్మముగాని వాటికొరకై వాద్యావసరమైనవాటికి క్రింద వివరించినది తెలుసుకొనగలరు.

[౧] పైవాటిని ఇంటిలోపలనైనగాని లేక మందిరము లోపలనైనగాని చేయవచ్చును.

[౨] సాధారణమైనవాయిద్యములు ఇంటిలోపలనైన సరే, లేక దేవాలయములోనైన సరే వాయించుకొనవచ్చును.

[౩] ఏవిధమైనఊరేగింపు బాజాతోరోడ్లగుండ తీయుటకు వీలులేదు.

[౪] ఏవిధమైనఆజ్ఞకువ్యతిరిక్తముగా పోరాదు. ఏవిధమయిన మొహర్రల్ మెహతాబ్‌గిరి యొత్తేవాండ్లకు రాత్రులు జీలఅయినను కొనుక్కొను అట్లు యొత్తరాదని తాకీదుచేయనైనది. యెవరికైనను మెహతాబ్‌గిరి మొహర్బల్ చేసి పీర్లపైన ఉపయోగించరాదు.

ఆ తేది మొహర్రంమంచి ౧౧ మొహర్రంవరకు రోజులు ౧౧ మొహర్రం బకరోజా కలిసి మొత్తం ఆ రోజులు కల్లు,సారాయి ముసల్మానులకు అమ్మకూడదు, వారిచేతులలో యూపదార్థములవసడిన వ్యాయమ్స్థానములో చర్యగైకొనబడును. పీర్లకడ్డీలకవచ్చువారుకూడా మద్యమును సేవించి రాకూడదు.

ఏనుగులను జనము చ్చబోటికొనివ్వకూడదు. ౫ మొహర్రంతేదిలోపా లంగర్ము బారకసోరకు మరియు ౧౦ మొహర్రం బి.బి.ఆలంకొరకు మరియు ఉరేలలోకూడా లంగర్ శ్రీవారికొరకై రానువీలుపడును, శేషసమయములో వచ్చుటకు వీలులేదు.

మొహర్రంపెలవులలో విద్యుచ్ఛక్తి కార్యాలయము

మొహర్రంసెలవులలో ౧౦వ తేది తారీఖు ఖుర్దాద్ రానతేది, ౧౧వ తేదివరకు తప్పక కచేరీలలో మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారి విద్యుచ్ఛక్తి కార్యాలయములలో పని జరుగుచుయుండగలదు అని ప్రభుత్వ ప్రకటనశాఖవారు తెలియపరచినారు.

అడ్వొకేటు బిరుదు యిచ్చుట

హైదరాబాదు హైకోర్టువారు హైకోర్టువకీలగు మౌల్వీమహమ్మదు అబ్దుల్లాసాహెబ్ గుల్బర్గవిగారికి అడ్వొకేటుబిరుదుయిచ్చినట్లు ప్రభుత్వ ప్రకటనశాఖవారు తెలియపరచినారు.

ఉగాది పండుగ

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయములో అతివైభవముగా జరుగుట

[స్వకీయవిలేఖరి]

హైదరాబాదులోని శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయమునందు గతగురువారమునాడు సాయంకాలము యువ, ఉగాదిపండుగ అతివైభవముగ జరుపబడినది.

నిలయమందిరము పచ్చతోరణములతో అలంకరింపబడికళలాడుచుండెను. హాలంతయు భాసమానచేర శ్రీకృష్ణుని యుండెను. సోదరీమణులుకూడ విశేషముగ పాల్గొనిరి. శ్రీయుత ఆదిపూడిసోమనాథరావు పంతులుగారు ప్రారంభమున దైవప్రార్థనసలిపి, నవ పంచాంగవిశేషములను తెలుపుచు సభ్యుల పంచాంగశ్రవణభాగ్యమును అభింపజేసిరి. పిమ్మట సభ్యులహృదయములను భక్తిభావనములో లీనముచేసినది. ఇటీవలజరిగిన మై ఎం సి ఏ సంగీతప్రపోటీపరీక్షలో ప్రథమబహుమానమునుబడసిన శ్రీమతిసుమువాజోషికన్య హార్మోనియమువాయించుచు లవ్యమైన పాటలచే సభ్యులనానందింపజేసెను. శ్రీకాగాయత్ కన్య, మాస్టరు ప్రభాకరు కుతేదార్, నారాయణకుర్యక్తోకులు తమ సుమధురమైన హిందూస్థానీగానముచే సభాసదులనరంజింపజేసిరి. హార్మోనియమును సంపూర్ణముగ సాధ్యమును చేసికొని సుప్రసిద్ధులయిన శ్రీయుత అంబాప్రసాదుగారి హార్మోనియము శ్రీయుత మహ్మదు ఏ.గారి మాతృభాష, శ్రీయుత కంభంపాటి సత్యనారాయణశాస్త్రిగారిపీణా. మరియు శ్రీయుతశేషాద్రిగారి శ్యా

అఖిలభారత హరిజనసేవకసంఘ కార్యదర్శిరాక

అఖిలభారత హరిజనసేవకసంఘము యొక్క జనరల్ సెక్రటరీయగు ఏ వి ఠక్కర్ గారు ౧౧వ తేదీ ౧౩౪౬ గురువారంరోజు సాయంత్రము తొమ్మిదిగంటలకు హైదరాబాదుకు విచ్చేయుచున్నారనియు, హరిజనవసతిగృహముయొక్క ఆరంభోత్సవము కాగలదనియు హరిజనపాఠశాల దర్శనానంతరము ఒక హరిజనబహిరంగసభ ఏర్పాటు గావించెదరనియు తెలియుచున్నది.

పురపాలక సంఘసభ

హైదరాబాదు పురపాలకసంఘమువారు గతబుధవారము నవాబ్ మెహిదియారుజంగ్ గారి అధ్యక్షత సమావేశమైరి. కృష్ణస్వామి ముదిరాజగారు మ ఘ వ నిజాంప్రభువుగారి రజతోత్సవములను జరుపుటకు ఒక కమిటీ యేర్పాటు చేయవలెననియు, దానికి అనుబంధములుగా చిన్నచిన్న కమిటీ ముఖ్యవస్తువుల ప్రదర్శనము యేర్పరుచవలసినదనియు, ౧౫ చిన్నకమిటీలు అయావార్డులలో తంత్రాలుపరాలు చేయవలెననియు, యీకమిటీ ప్రభువుగారికి సమర్పింపవలసిన తగిన విన్నతిపత్రమును తయారుచేయుటయేగాక, మరికొన్ని పనులను చూడవలెనని ప్రతిపాదనములో వివరముగ సూచింపబడెను.

జిల్లాలలో లోకల్బోర్డు కమిటీలకూడ హైదరాబాదు పురపాలకసంఘమువలెనే కార్యక్రమమును జరిపి మ ఘ వ ప్రభువుగారికి తమసంతోషమును తెలియజేయవలెను. హైదరాబాదునగరజనులను ఆరోజాత తమ యిండ్లను విద్యుద్దీపముల కాంతులతో అలంకరించుకొనునట్లు కోరవలెను. బీదలకు అన్నవస్త్రదానము చేయవలెను, దేవాలయములును, మసీదులును గురుద్వారములును దీపములచే అలంకరింపబడవలెను. మ.ఘ.వ నిజాంగారికి దీర్ఘాయురైశ్వర్యములగోరుచు భజనలు ప్రార్థనలను చేయవలెనను ప్రతిపాదనలోగలవు.

గరాయకృతులు ప్రొఫెసర్ ఆఫేగారు అంతరంగము, శ్రీయుతులు హనుమంతరావుగారు బి ఏ మాస్టరువిఠల్‌ప్రసాదు, వేంకటరమణయ్యగార్లు మొదలగువారితోగూడుకొనిన కాన్సర్టు పార్టీవారి అత్యుత్సాహసభకు ప్రత్యేకమైనవిలువను సంపాదించినవి.

శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు గారు వైదికముగా తిలకమునిడిన శ్రీయుత ఆదిపూడిసోమనాథరావు పంతులుగారికి, సభకార్యక్రమములో పాల్గొనిన సంగీతజ్ఞులకును, పండుగలో పాల్గొనిన సభ్యులకును ఇట్టిమనోహరమైనకార్యక్రమమును ఏర్పాటుగావించి నిర్వహించిన మంత్రులకును కృతజ్ఞతాపందనము అర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

నాటిసభాకార్యక్రమములో మహారాష్ట్ర కర్ణాటకకాక త్రైస్తవులు కూడ పాల్గొనుట ఒక విశేషము. సభ్యులు పచ్చడి తాంబూలములచేత సత్కరింపబడిరి.

పాఠకులకు సూచన

గతపత్రికలో "అంతర్వాణిబాహువు" అను వ్యాసము "ప్రకృతి" యను మాసపత్రికనుండి ప్రకృతి పత్రికా సంపాదకులకును, వ్యాసకర్తలకును కృతజ్ఞతతో గ్రహింపబడినది. సదరుమాసపత్రికను గూర్చి యీసంచికలో స్థలాంతరమున వివర్శ చేయబడినది.

గోలకొండ పత్రిక

శ్రీయువనామ సం॥ చైత్ర శు ౫

సోమవారము

నిజాంసాగరు ప్రాజక్టు

నిజాంసాగరుప్రాజక్టు నిర్మాణము జయప్రదముగ సంపూర్తియైనందుకు హైదరాబాదు రాష్ట్రము గర్వించవచ్చును. ౪౪ కోట్ల రూపాయలఖర్చుతో ఏడేండ్లకాలము తీసికొన్న యీ ప్రాజెక్టు ప్రపంచములోని గొప్ప చెఱువులలో నొకటియనియు, ఇండియాలో నిర్మింపబడిన గొప్ప చెఱువులలో రెండవదియనియు, ఇంతగొప్ప చెఱువు ప్రారంభమునుండి అంతమువరకు శ్రీ మ. వ. నిజాంప్రభువుగారి విశ్వాసపాత్రులగు ప్రజలచేతనే నిర్మించబడెననియు చెప్పుకొనగలిగినందుకు నవాబ్ అలీనవాజ్ జంగ్ గారు, వారి యనుచరాధికారులతోకూడ ఏలగర్వించరాదు? నవాబ్ అలీనవాజ్ జంగ్ గారి, రాష్ట్రాభిమానము ప్రశంసనీయమైనది. ఈప్రాజక్టు నిర్మాణ పరిపూర్తిచే నవాబ్ గారు, తగిన అవకాశ మిచ్చినచో, నిజాంరాష్ట్రీయులు బ్రిటిషుయిండియాను దాటి ప్రపంచమందు నాగరికతలో బ్రిటిషుయిండియాను మించియున్న యితరదేశములతోకూడ సరిసమానముగున్నానము నాక్రమించగలరని నిరూపించినారు [illegible] గారికి కృతజ్ఞులై వారికి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] యుక్తముగనే యున్నది.

ప్రభుత్వమువారు [illegible] [illegible] సాధ్యమైనంత యెక్కువమందికి [illegible] [illegible] మాటపిస్తి. ఈనిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణములోకూడ [illegible] చీఫ్ యింజనీర్ అగువారు [illegible] యంత్రసాధనములను సాధ్యమగునంత తగ్గించి [illegible] యధిశేషముగా కూలివాని [illegible] ద్వారానే చేయించుకొనినారు. ఇందువల్లచాలమంది రాష్ట్రీయులగు కూలిపనివారలకు సంపాద్యము లభించినది. ఇందుకూడ నవాబ్ అలీనవాజ్ జంగ్ గారు పరిపాలనయందలి బాధ్యతను చక్కగా గుర్తించిరని సూచించుచున్నది.

ఇంతగొప్పవ్యయముతో ౨౭౫౦౦౦ యెకరములకు నీటిపారుదలగావించగల గొప్పప్రాజెక్టు నిర్మాణమును గావించినందుకు, తగినంతలాభము వ్యవసాయాభివృద్ధి ప్రజలుపొందునపుడు ప్రాజెక్టు కారకు [illegible] [illegible] పూర్తి [illegible] తార్థులమైతిమన్న తృప్తి కలిగించవచ్చును. ఈప్రాజెక్టు ప్రాంతములో చెఱకును విస్తారముగ పైరుచేసి, ఆచెఱకునంతటిని యీరాష్ట్రములోనే బెల్లము చక్కెరచేసి అమ్ముటకు సౌకర్యములున్నచో యీప్రాజెక్టువల్ల గొప్పలాభమేర్పడునని అలీ నవాజ్ జంగ్ గారు తలచుచున్నారు. ఎట్లైనను యీప్రాజెక్టుకు కారకులగువారికి, దానివలన రాష్ట్రముయొక్క ద్రవ్యోత్పత్తి స్పష్టముగా యెక్కువగునంతవరకు, ప్రాజెక్టుపని పూర్తి అయినదని తలచకుండ ఆయావిషయములన్నిటియందు నిపుణులగువారి సంప్రదింపులతో పనిచేయునట్లు బాధ్యతాధికారములను యిచ్చియుంచుట మేలని మాతలంపు.

సార్వభౌముని ఆదర్శము

రజతోత్సవ సందర్భమున ఇండియాదేశమునుండి యెవరుగాని వినతిపత్రములనుగానీ, కానుకలనుగాని తమకు పంపరాదని జార్జిసార్వభౌముడు తనయున్న కోరికను స్పష్టపరచినాడు. కానుకలద్వారా తమ ప్రజలనుండి ద్రవ్యమును లాగుట సార్వభౌముని మనస్సుకు యిష్టము కాలేదని దీనివల్లసూచితమైనది. మనసార్వభౌమునికి మిత్రులుగ నెంచబడు సంస్థానాధిపతులు ఈ ఆదర్శమును తమజీవిత సంబంధములలో కూడ నాచరణలో నుంచుటకు నేర్చుకొనవలసియున్నది.

అధికారులకు కానుకలిచ్చు పద్ధతివలన అధికారమందున్న వారికి పక్షపాతబుద్ధి పొడమి న్యాయము కలుషితము కావచ్చును. కాబట్టియే బరోడా ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వాధికారులెవరికిగాని వినతిపత్రములను, ప్రశంసాపత్రములను ప్రజలెవరుగాని సమర్పించరాదని శాసించిరి.

[illegible] కనుక ప్రతిసంస్థానప్రభువున్ను మొదట తనఆచరణలో యీనియమము ననుసరించుచు తన ప్రభుత్వాధికారులవిషయము నగూడ యీ నియమమును ఆచరణలో నుంచునట్లు చేయవలెను.

ముషీరాబాద

శ్రీ రామకల్యాణమహోత్సవము

[illegible] శ్రీరామకల్యాణ [illegible] వేరియున్న ముషీరాబాద [illegible] శ్రీరామదేవాలయములో యీ యువనామ సం॥ర చైత్ర శు॥ [illegible] గురువారము, శుక్రవారము ప్రభృతి కల్యాణోత్సవము, చైత్ర శు॥ [illegible] బుధవారమున [illegible] హనుమజ్జయంతి సేవ, చైత్ర శు॥ పౌర్ణమి [illegible] శ్రీరథోత్సవము జరుగగలదు.

శ్రీరామనవమి

వీణాగానము

[illegible] శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయమందిరమున [illegible] [illegible] తారీఖు శనివారము శ్రీరామనవమినాడు సాయంకాలము [illegible] గంటలనుండి [illegible] గంటలవరకు బ్రహ్మశ్రీ ఆదిపూడి సోమనాథరావు పంతులుగారి [illegible] విద్యాకళాశాలయందలి నాటకశాలయందు నిర్వహించబడును. శ్రీ ఆదిపూడి [illegible] గారు తమవీణానైపుణ్యమును ప్రదర్శించెదరు.

[illegible]

విధేయుడు,

[illegible] కార్యదర్శి.

నైజాంప్రభుత్వపు సహాయోక్తి

[illegible] నిజాంప్రభుత్వ ప్రకటనకారుడు [illegible] తెలియజేయుచున్నాడు:—

నైజాం రైల్వేవారు [illegible] జిల్లా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రకటించుచుండవచ్చుననుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అనుకొనుచున్నారు అట్టివాటి రైల్వేవారి యీకొత్త తీర్మానమును తెలిసికొనగోరుచున్నారు.

[illegible] ఈ రాష్ట్రములోను బ్రిటిషుయిండియాలోను సరాసరి ఛార్జి చాలా యెక్కువయే

మరియొక సంస్థానముపై

హైదరాబాదు రాష్ట్రబహిష్కారము తొలగుట

మ. వ. నిజాంరాష్ట్రములోనికి అగ్గిపెట్టెలను పంపరాదని బహిష్కరించబడిన సంస్థానముల [illegible] పట్టికనుండి [illegible] [illegible] సంస్థానమునుండి [illegible] ఈరాష్ట్రమునకు పంపబడు అగ్గిపెట్టెలవిషయమున నిబంధనలప్రకారము వర్తించవు అని ప్రభుత్వ ప్రకటన కారుడు తెలియజేయుచున్నారు

కీ. శే. వలియుద్దౌలా ధర్మపత్ని మరణము

కీ॥ శే॥ నవాబు వలియుద్దౌలాగారి ధర్మపత్ని యీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నవాబు [illegible] [illegible] నవాబు మిర్జా [illegible] [illegible] ప్రభుత్వోద్యోగులు మరియు న్యాయాధిపతులు న్యాయవాదులు జాగీరుదారులు [illegible] [illegible] కొంతకాలము [illegible] [illegible] [illegible] తెలియుచున్నది

హైదరాబాదు సనాతనధర్మసభా ప్రచారము

శ్రీస్వామి పండిత [illegible] శాస్త్రిగారు మహారాష్ట్ర [illegible] హైదరాబాదునకు [illegible] [illegible] ప్రచారము [illegible] తెలియుచున్నది.

సిమెంటుస్తంభము కూలి

మృత్యువాత

[illegible] అతిథిభవనమున [illegible] ఒకయింటి సిమెంటుస్తంభము కూలిపడుటచే [illegible] [illegible] [illegible] మరణించెను.

నెలలో ఒక్కప్రాంతములో

౩౦౦౦ పెండ్లిండ్లు

౧౯౩౫ సం॥ మార్చి నెల సింధులో ౩౦౦౦ పెండ్లిండ్లు జరిగినవి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వివాహములు జరుగుచున్నవి. ౧౮ సం॥ వృద్ధునకు [illegible] బాలికనిచ్చి పెండ్లిచేసిరి.

మసీదుగస్తీ వల్ల హిందువులలో సంచలనము

పునర్విమర్శనకై హిందువుల ప్రార్థన

మసీదులకు ౧౦౦ అడుగులదూరములో ప్రార్థనాసమయములో యెట్టివాద్యములను గాని వాయించరాదనియు, మరియెట్టిశబ్దమును గాని చేయగూడదనియు —ఇట్టిమరికొన్ని ఆజ్ఞలను మసీదులవిషయమై యీమధ్య మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభుత్వపు మతశాఖవారు జారీచేసియుండిరిగదా! ఈఆజ్ఞలవల్ల తమ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగానున్నవని తెలుపుచు హైద్రాబాదు హిందూప్రజలు రెసిడెంటుగారికిని, మ.ఘ.వ. నిజాంప్రభుత్వ ప్రధానామాత్యుడగు మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహాదరుగారికిని మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారికిని మెమొరియలు పెట్టుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది.

సుల్తాన్‌బజారు (పూర్వము రెసిడెన్సీబజారులు) పౌరులు గతమాసమధ్యములో గౌరవనీయులగు రెసిడెంటు దొరగారికి ఒకవిజ్ఞప్తి నంపుకొనిరి. ఆవిజ్ఞప్తియందు మ.ఘ.వ. నిజాంప్రభుత్వ మతశాఖవారి గస్తీనిబంధనల సంగ్రహముగా యింగ్లీషులోకి అనువదింపబడెను. ఈఅనువాదముతర్వాత విజ్ఞప్తికర్తలు వాదించుచున్నారుగదా. రెసిడెన్సీబజారులను నిజాంప్రభుత్వమువారికి అప్పగించుటకుపూర్వము అక్కడిపౌరులకుతమ బ్రిటిషుపరిపాలనలో నెట్టిసౌకర్యములు, సుఖములు, హక్కులునుండెనో అటేనిజాంప్రభుత్వము క్రిందకూడ నుండగలవనియు విశ్వాసము కలిగించబడెను. కాని యిప్పటి యీగస్తీచే మహావ్యక్తివిషయమై మతస్వాతంత్ర్యము సంకుచితము చేయబడినది. యీగస్తీయొక్క నిబంధనలు కఠినముగా ప్రత్యక్షరము నమలుపరచబడుచో హిందువులు యిండ్లలోపూజచేసికొనుటకూడ మానుకొనవలసి యుండును ”

ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు యిదివరకన్ని యీగస్తీలు కానిచ్చియుండిరికాని ఆగస్తీల ప్రకారము పోలీసువారు నేరముగా పరిగణించుపద్ధతి యేర్పరచబడినందున యిప్పటిగస్తీకిని ఆగస్తీలకును భేదమెంతయోగలదు. ఇప్పటిగస్తీచే పోలీసులకు నేరముపట్టు అధికారమీయబడినది. అందువల్ల పోలీసులు వాద్యములవలన ప్రార్థనకు భంగముకలిగినదా లేదా అని విచారించక నే, అసలు మసీదులో ప్రార్థనలుజరుగకపోయినను కూడ నేరమొనర్పబడెనను అనుమానముతో పౌరులను నిర్బంధించవచ్చును.

మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహాదరుగారికి విజ్ఞప్తి నంపుచు పి. వి. జోషిగారు ౧-౩-మార్చి ౧౯౩౯ తారీఖునాడు మతశాఖ కార్యదర్శియగు నవాబు అఖ్తరుయార్జంగ్ బహాదరుగారికి ఒక కవరులో పంపిన జాబులో నిట్లువ్రాసిరి:—

„౧౯౩౯ ఫిబ్రవరి ౫౧వ తేది ఆదివారమునాడు తమరును, నేనును, నవాబు రహమత్ యార్జంగు బహాదరుగారును, హామ్‌ద్ ఖానుగారును తమఆఫీసులో యీమధ్య మసీదులసమీపమున వాద్యములధ్వనినిగూర్చి తమఆఫీసునుండి జారీచేయబడిన గస్తీనిగూర్చి సంభాషించినపుడు యీక్రొత్తనిర్బంధములవలన ఫలితమునుగూర్చి చర్చించి, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

„[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] హిందువులు తమ మతసంబంధమైనవులను నిర్వహించుటకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కృతజ్ఞుడను ”

మంత్రిగారి [illegible] జోషిగారు మహారాజా కార్యదర్శి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] హైద్రాబాదు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మొదలగువాన్నము:—

మసీదుగస్తీయొక్క [illegible] [illegible] [illegible] ప్రకటితే చేయబడియున్నదో అది ౧౧ యిస్ఫందార్ ౧౩౪౮ వ తేదీనాటి జరీదాలో ప్రకటించబడినదిగాని మహాత్మ్యదిన [illegible] [illegible] [illegible] మసీదులవద్ద వాద్యములన్నిటి విషయమునకుసంబంధించిన ఫర్మానా విషయమై నిన్నటివలెనే చర్చించి నసీప్సెటు జోషిగారు ౩౯ యిండ్లక్రిందటి వరకు మసీదుల సమీపమున వాద్యములను వాయించరాదను నిర్బంధమే లేకుండెను. ౧౩౪౫ వ ఫసలీలో మతశాఖవారు మసీదులయెదుట వాద్యములవాయించరాదని నిషేధించినప్పుడు అంతకుముందు మసీదులయెదుట అన్నివిధముల వాద్యములు నువాయించబడు చుండెననిచెప్పకొని, నమాజుసమయములో మేమయివాంగారు చెప్పు ప్రార్థనామంత్రములు ప్రార్థనచేయుటకు వచ్చినవారికి స్పష్టముగా వినపడకుండుటచే యీనిర్బంధము చేయవలసి వచ్చినదనిరి. వాద్యములువాయించుటవల్ల నుసముయొక్క పవిత్రతచెడిపోయెనను ఆక్షేపణయే చేయబడలేదు. ఆ ఆజ్ఞ ౧౩౫౦ వ తారీకునాడు ఒకగస్తీజారీచేయబడెను. కానిదానిలోని వరతులకొంచెముగ ౪ ఇస్ఫందార్ ౧౩౫౧ ఫసలీతారీఖునాటి మరియొకఆజ్ఞచేతగ్గించబడెను. అయితే మసీదులయెదుట వాయిద్యములువాయించరాదను నిర్బంధము అట్లనే యుండెను. ౧౩౪౮ తర్వాత మరియొక ప్రభుత్వ ప్రకటనగావింపబడెనుకాని అది అనుకూలముగ లేదు. ప్రస్తుతగస్తీ వాద్యములువాయించుటయేగాక, మంత్రపారాయణమును, చప్పట్లను జయజయధ్వనులనుకూడ నిషేధించుచున్నది. ఈపనులు మసీదులయెదుట నేగాక, వాటివెనుకకూడ నిషేధింపబడినవి. ఈనిషేధము యిట్టి ప్రార్థనాస్థలములకును. మసీదులకు ౧౦౦ అడుగులలోనుండు యిండ్లకుకూడ అన్వయింపచేయబడినది. మసీదుఆవరణకూడ మసీదులోనే లెక్కకట్టబడెను. కొన్నిమసీదులకు పెద్దపెద్దఆవరణలుగలవు. యీనిషేధము అమలుజరుపబడినచో ముసల్మానులుకానివారు మసీదులకు వాటిప్రహరీల సమీపమున నివాసము చేయలేరు. మహావ్యక్తివిషయుల దేవాలయములు పూజామందిరములు ఆవేళముల మసీదుల ప్రక్కనేయున్నవి. వారువాటి నవదలిపెట్టితేచిపోవలసి యుండును. మసీదులకుచుట్టు ప్రక్కలయందు యిస్లాంప్రభుత్వము వారు కొనివేయవలసియుండును, హిందువులు వేరేయిండ్లు సంపాదించుకొనవలసియుండును. అట్లుకొత్తగాయిండ్లు కొనినపోట యిప్పటికిగాని మసీదులకట్టబడియుండు ప్రభుత్వమువారు అజ్ఞాపించవలసియుండును.

ప్రజాశాంతిని సంరక్షించుటకును, వివిధమతస్థులలోపరస్పరసంఘర్షణములుగకుండ అపుటకును వాయిద్యములను వాయించకుండ నిర్బంధము నేర్పరచుట అవసరమైనచో, పెద్దగా వాయించరాదనిమాత్రమే శాసించవలెను. అదియుమసీదులయందు ఊరేగింపులకుమాత్రమే అన్వయించవలెను. మసీదులయందైనను యిపుడు ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన ప్రార్థనాసమయములలోనే అయియుండవలెను. తుదకు విజ్ఞప్తి సుల్తానుబజారుప్రజలు నిజాంప్రభుత్వాధికారముక్రిందికి రాకముందు సంపూర్ణమతస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచుండిరనియు, ఆ దేవ్యాతంత్ర్యము అతర్వాతకూడ వారికియుండునట్లు వమ్మకముకలిగించబడెననియు. అనమ్మకము పైననే సుల్తానుబజారుప్రజలు నిజాంప్రభుత్వముక్రిందికి వచ్చుటచేతను, ప్రస్తుతగస్తీ అవరతుకు విరుద్ధమైయుండుటచేతను —యీగస్తీ సుల్తానుబజారులోనైనను అమలు కారాదను. అని చెప్పి ముగించబడెను.

ప్రకటన

సర్వజనులకు తెలియజేయుట యేమనగా నాదుకాణమైన గూబ్బా వెంకటేశం రామలింగం కమీషన్ ఏజెంటు. ఉస్మానుగంజు, లో నాది గలఅణాలజాపాయిలహిస్సాయుండెను. దానినినేను ఈదుకాణపుఇతరహిస్సాదారులగు గంగిశెట్టిరాఘవులు మరియు బట్టునారాయణ గార్లకు రైనామా ద్వారా ౩౧ అర్ది బెహెష్తు ౧౩౪౮ ఫ నాడురిజిష్టరు చేసిఅన్నిహక్కులు జిమ్మేదారీలతోసహాఅమ్మివేసివారికి వప్పగించినాను. ౦౦ందువలన ఇకముందు పైదుకాణముయొక్క యిచ్చిపుచ్చు కొనుటగాని లేకదుకాణమునకు సంబంధించినవే యితరవిషయములో గాని నాకు ఏవిధమైన సంబంధము లేదు, ఇక ఉండదు.

ఇట్లు
గుబ్బా వెంకటేశం,

పిల్లానా
౧ఖుర్దాదు ౧౩౪౮ఫ. ఆ. ముక్తార్ పుప్పలశంకర్యద్వారా

శాసనసభ వారి బిగింపు

ప్రభుత్వము వారు మరల ఓడుట

భారతశాసనసభవారు ప్రభుత్వము వారు తయారుచేసిన ఆదాయవ్యయపుపత్రికములో ప్రతిఅంశమును గూర్చి చర్చించునపుడు ప్రతిఅంశమునుకూడ కొద్దియో గొప్పయో సవరణలుచేసియో లేకపూర్తిగ నిరాకరించియో ప్రభుత్వము వారు తయారుచేసిన రూపములో ఆదాయవ్యయపత్రము అంగీకరింపబడకుండునట్లు చేసియుండిరి. ఉప్పుపన్ను తగ్గించుట టపాలుకార్డుల ధర తగ్గించుటయనికొన్ని ఉదాహరణములు ఇందువల్లతమ ఆదాయములో చాలలోటువచ్చునని యిండియాప్రభుత్వము వారుతలచి పద్దుపత్రమును మొదటిరూపముననే ఆమోదింపబడునట్లు మరలఆలోచించవలసినదని శాసనసభవారినికోరుచు గవర్నరుజనరలు గారు సందేశమంపియుండిరిగదా సర్ జేమ్సు గ్రిగ్గు గారు శాసనసభలో ఆర్థిక సభ్యుడు అని యిప్పుడు ప్రవరాలోచించవలసినదని ప్రతిపాదించెను.

కాంగ్రెసునాయకుడైన భూలాభాయి దేశాయిగారు పట్టరానిఆగ్రహముతో ఆప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకముగ ఉపన్యసించుచు యిదివరకుగావించిన తీర్మానములు చక్కగాఆలోచించియే చేయబడినవనియు, యింకా యూరపియనులుకూడ కలిసి యున్నారనియుచెప్పిరి. ధరలు నూటికివొకలువంతున తగ్గియున్న ప్పుడు జీతములలో కోతలను భర్తీచేయుట వివేకరహితమైన స్వార్థపరతయనిరి. ప్రభుత్వము వారు యిప్పటి మొండిపద్ధతి యిట్లే ప్రజలకోరికలను తిరస్కరించుచుండుచో దానిఫలితముగ యిప్పటి ప్రభుత్వము వారు అనుభవించగలరు అని హెచ్చరించిరి. సర్ జహాంగీరు గాంధీ, ఆనీగారును ఉపన్యసించినపిమ్మట ఆర్థికసభ్యుడు సమాధానమిచ్చుచు కాంగ్రెసుపార్టీ వారు మొదటినుంచికూడ వారుఅవలంబించుమార్గములచే ప్రభుత్వము వారిని అవసరాధికారముల కొరకు నుకోవునట్లు పురికొల్పుచున్నారనిరి ఇప్పటి రాజ్యాంగము యింతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదనుచు, ప్రతికూలపక్షము వారు ప్రభుత్వవిధానమును తయారుచేయుటలో తమకేమి పాలులేదుగదాయని దుఃఖించుచుండ, ప్రభుత్వము వారు తాము తయారుచేయువిధానమును శాసనసభవారిచే ఆమోదింపచేయు సౌకర్యములు లేదని దుఃఖించుచున్నారనిరి.

తుదకుఆర్థికసభ్యుని ప్రతిపాదనమునకు ౬౬మంది ప్రతికూలముగను, ౪౮మంది అనుకూలముగను యిచ్చిరి ఇట్లుఆర్థికసభ్యుని ప్రతిపాదనము త్రోసివేయబడెను

కరాచీకాల్పులగూర్చి ప్రభుత్వనిర్ణయము

బొంబాయి ప్రభుత్వ హోం మెంబరు ఆర్ డి బెల్ గారు కరాచీవెళ్లి అక్కడిఅధికారులతో సంగతిసందర్భము లనుగూర్చి సంప్రదించిరి. కాల్పులకుముందు అధికారులుచేసిన కట్టుదిట్టములవిషయమై విచారణఅవసరములేదని ప్రభుత్వము వారు తలంచినట్లు తెలియుచున్నది. తమనిర్ణయమునుపమేయముగ ప్రభుత్వము వారుత్వరలో ప్రకటన గావించెదరు.

జార్జి చక్రవర్తి

జూబిలీఫండునకు చందాలు —

జాగీర్దారు మిస్టర్ దోస్తుమహమ్మద్ ఖాన్ గారు ౫౦౦ రూప్యములు హాలీలు

నవాబ్ లుత్ఫుద్దౌలాబహద్దరుగారు సిక్కాహాలీలు ౧౦౦౦ రూప్యములు

నవాబ్ మిర్జాయార్జంగుబహద్దర్ గారు ౫౦౦ రూప్యములు కల్దారు.

సాహెబ్ జాదానవాబుసలాబత్ ఖాన్ బహద్దర్ గారు (౫౦౦) రూప్యములు కల్దారు

నవాబురుస్తుంయార్జంగుబహద్దర్ ౫౦౦ రూప్యములు కల్దారు.

నవాబుకమాల్ యార్జంగ్ బహద్దర్ గారు ౧౦౦౦ రూప్యములు హాలీ.

శ్రీ మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహద్దర్ గారు ౧౫౦౦ సిక్కాహాలీ

రాజాబహద్దర్ ఖాజాసర్ షాసులతాదరు ౫౦౦ సిక్కాహాలీ

నవాబుసాలారుజంగ్ బహద్దరుగారు ౧౦౦౦ సిక్కాహాలీ.

రాజాబహద్దరు షమ్ రాజ్ రాజవంత్ బహద్దరు గారు ౧౦౦౦ హాలీ

నవాబుఅలీనవాజుజంగు ౫౦ హాలీ,

మిస్టరు ఆర్ యం క్రాస్టర్ గారు ౨౫ కల్దారు.

ప్రభుత్వముపై మునిసిపాలిటీ దావా

౧౯౩౦ సంవత్సరములో ఉద్యమదినోత్సవము, కాంగ్రెసువారములు సందర్భములో తమపాఠశాలలు మూసివేసినందులకు ప్రభుత్వము వారు అహమదాబాదు పురపాలకసంఘమునకు చెందిన పాఠశాలల కొసంగవలసిన గ్రాంటునిలిపివేసిరి అందుచే రు ౫౦,౦౦౦ లకు ప్రభుత్వముపై దావాదాఖలుచేయవలెనని అహమదాబాదు పురపాలకసంఘమువారు ఏప్రిలు ౫ తేది సమావేశమున తీర్మానించిరి.

పోలీసు ఉద్యోగులపై తుపాకి కాల్పులు

అత్మీరుజిల్లా పోలీసుసూపరింటెండెంటు జోగ్రా గారు సి ఐ డి. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఖలీలుద్దీనుగారు ఏప్రిలు ౩వ తేదిరాత్రి అత్మీరులో యొకసినిమానుండి తిరిగి వెళ్ళుచుండగా కచేరిరోడ్డుమీద నొకమనిషివారిని హఠాత్తుగా అడ్డగించి,వారిపైన తుపాకిపేల్చెను. జోగ్రాగారికి కుడిచేతిమీదను ఖలీలుద్దీను గారికి ఎడమచేతిమీదను గాయములు తగిలెను.

తుపాకిపేల్చినమనిషి ఇంకనుపట్టుపడలేదు. ఢిల్లీకుట్ర కేసులో ముద్దాయిగనుండిన రుద్రదత్ మిశ్ర అనువాడు మరియు జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శియగు రమేశచంద్ర వ్యాసఅనువాడు యీసందర్భమున అరెస్టుచేయబడిరి

క్రొత్త ప్రధాన సేనాని

ఇప్పటి యిండియాప్రభుత్వ ప్రధానసేనానియగు సర్ ఫిలిప్ చాల్ హాంస్ చెట్ ఉడ్ జనరలుగారు ఉద్యోగమునుండి విరమించెదరు. వీరిస్థానమున జనరలు సర్ రాబర్టు అర్బుత్నాట్, కాసెల్సుగారు నియమింపబడుదురు. వీరుగవర్నరు జనరలు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగ గూడ నుందురు,

మిరపకాయలు	మొదలు	,,	35_0_0
	వరకు	,,	36_0_0
చింతపండు	మొంగ్	,,	11_0_0
	,,	,,	11_4_0
కొత్తది	వరకు	,,	13_0_0
	,,	,,	13_4_0
మెంతులు మంచివి ౧౨ శేర్లకు			1_12_0
అల్లం ౧౨	శేర్లకు మొదలు		[illegible]_0_0
కసు వెన్నగమాను ౧౨			9_12_0
నెయ్యి ౪౧			60_0_0
తెల్లగడ్డలు ౧౨	మొంగ్		3_12_0
ఎర్రగడ్డలు	పల్లాంకు మొంగ్		4_0_0

హైదరాబాదు బజారు ధరలు

(కోదాసరపు లక్ష్మీనరసయ్యా ఉస్మాన్ గంజి)

౮—౪—౧౯౩౯

		పల్లాంకు	రు అ. పై.
గోధుమలు శెలాల్లు మొదలు		,,	13_0_0
	వరకు	,,	13_4_0
బియ్యము దొడ్డువి	మొంగ్	,,	13_8_0
,, బాసంగాంలు క్రొత్తవి	మొం	,,	1[illegible]_0_0
	వరకు	,,	18_0_0
,, డిటో పాతవి	మొంగ్	,,	19_0_0
,, కృష్ణసాంబాలు క్రొత్తవి		,,	16_12_0
,, రాజుసాగరాలు క్రొత్తవి		,,	18_12_0
,, నిజాంషిలిం మొదలు		,,	27_0_0
	వరకు	,,	28_0_0
కందులు	పెద్దవి	,,	10_8_0
కందిపప్పు	పెద్దవి	,,	13_8_0
పచ్చపెసలు		,,	9_8_0
పెసరపప్పు		,,	14_0_0
వల్లపెసలు		,,	7_12_0
మినుములు		,,	8_12_0
మినప పప్పు		,,	15_0_0
ఉలవలు		,,	7_8_0
జొన్నలు		,,	9_12_0
శెరసెనగలు		,,	13_14_0
సెనగలు		,,	10_14_0
సెనగపప్పు		,,	13_12_0
పుప్పు		,,	12_0_0
తవుడు		,,	5_0_0
పత్తిగింజలు		,,	8_4_0
ఆముదాలు		,,	11_4_0
ఆవములు		,,	8_4_0
బటాణాలు	మొంగ్	,,	9_0_0
బెల్లము		,,	19_0_0
ఎర్రచక్కెర		,,	19_13_0
తెల్లచక్కెర		,,	13_0_0
ఫ్రాన్సు చక్కెర	దొడ్డుది	,,	13_4_0
వేయసెనగగింజలు చిన్నవి		,,	19_0_0
పసుపు		,,	17_0_0

శాసన సభ్యుల వేళాకోళములు

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ ౧ —

శాసనసభాసను బాదు భారతశాసనసభ్యులెట్లు వసంత మహోత్సవమును సంతోషపూర్వకముగా పండుగ చేసికొనిరో ఏప్రిల్ మొదటి తారీఖున కూడ అట్లే సంతోషపూర్వకముగా గడిపిరి. కోమదహానకు బాదు తమపై వసంతములు తప్పవని సభ్యులకు ముందుగానే తెలిపియుండెను. కాని యీవాదు తమకు తెలియకనే అనేకచిత్రములు జరిగెను. నేడు ఉదయము కొందరు శాసనసభ్యులొకచోటచేరి హోంమెంబరు సర్ హార్రీ హేగుగారు, అవి, సర్ గులాంహుసేనహిదయతుల్లాగారలతో మాట్లాడదలచుచున్నటు వారికి తెలిపిరి హోంమెంబరు చూచుటకువారు వెళ్లినప్పుడు తాను వారిని చూడగోరలేదని హోంమెంబరు చెప్పెను. హోంమెంబరుకు హాస్యరసము మెండుగా నుండుటచే నీతిగతులను తగినట్లుఅయన ప్రకటించితే యుండును కాని అక్కడ ఏమి జరుగునో తెలియదు

సర్వసేనాధిపతి కాస్టిలాషేను మహాత్మునుచూడగోరుచున్నాడని టెలిఫోను ద్వారా చెప్పబడెను

రాజప్రతినిధి కొన్లింగోడు, విజయనగరము కుమారరాజాగారికివిందు చేయదలచుచున్నాడని రాజప్రతినిధి కడనుండి ఆహ్వానమువచ్చినట్లు రాజాలకు తెలుపబడెను అప్పుడప్పుడు రాజప్రతినిధినివాసమునుండి యిట్టిఆహ్వానములు వచ్చుచుండుటచేత నిజమనినమ్మి వారువెళ్లి ఏప్రిల్ మొదటి తారీఖున తాము పూల్సుచేయబడిరని తెలిసికొనివచ్చిరి కాంగ్రెసు వారిమీద గూడ యిట్టిహాస్యములను ప్రయోగించిరి. ఉదయము ౨౫ మంది కాంగ్రెసుసభ్యులు సత్యమూర్తిగారి యింటికిపోయి కుమారుడుపుట్టినందుకు ఆయనను అభినందించిరి అసఫాలీగారినిగూడ యీవిధముగానే హాస్యము చేసిరి లాలా శ్రీరామగారు సర్ తోఫిక్ ఖాన్ గారికిని వారిభార్యకును చేసినవిందులో యీ హాస్యములు, చిత్రములు ఒకరిద్వారా ఒకరికివ్యాపించెను అందరును కడుపుబ్బ నవ్వుకొనిరి (ఆంధ్ర)

గేదెపాలకంటే ఆవుపాలు శ్రేష్ఠము

"ఆవుపాలకును గేదెపాలకునుగలభేదమును పరిశోధించి తెలుసుకొనవలెనని డాక్టరు గానె బోలుగారినికోరగా వారు తమ అభిప్రాయమును నాకు తెలియచేసిరి దానినిదిగువను వివరించుచున్నాను

౧ ఆవువెన్నలో ఆయోడిను కలదుగాని గేదెవెన్నలోగూడ ఆయోడిను గలదనుటకెట్టి యాధారమును దొరకలేదు

౨ ఆవువెన్నలోను గేదెవెన్నలోనుగూడ యే. డి విటమినులున్నవి యావువెన్నలో యే విటమినులను గేదెవెన్నలో డి విటమినులు హెచ్చుగానున్నవి.

౩ పందికడుపులోనుండు క్రొవ్వు వెుక్కలనెయ్యి, జంతువుకడుపులోనుండుకొవ్వువీటికంటె వెన్నలోనికొవ్వు మిక్కిలిశ్రేష్ఠమయినది.

౪ త్వరగాజీర్ణమయిరక్తములో కలియునట్టిభాగములు గేదెవెన్నలోకంటె యావువెన్నలో మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నవి కావున బిడ్డలకును బలహీనులకును గేదెవెన్నకంటెయావువెన్నయేచాలమంచిది

౫ గేదెపాలవలన గలుగునంత హెచ్చుగా నావుపాలవలన వెన్నకలుగదు

కొబ్బరినూనె, నువ్వులనూనె మున్నగు నెుక్కలనూనెలలో (వెజిటబిల్ఆయిల్) విటమినులు చాలతక్కువగానుండును కాని త్వరగారక్తములోకలియును ఇతరభాగములు మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నవి.

మనుష్యుని శరీరములోని క్రొవ్వుతోపోల్చదగిన క్రొవ్వు గేదెవెన్నలోకంటెయావువెన్నలోనేయున్నది"

అని డాక్టరు గానెబోలుగారు వాక్రువ్వెనని గాంధిమహాత్ముడు వ్రాసెను. [హరిజను]

ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళన మహాజన సభ

ఏలూరు, ఏప్రిలు ౧౦ —

ఆంధ్రసహకారసమ్మేళన మహాజన సభ నిన్న సాయంకాలము గుంటూరు గ్రామమందు శ్రీయుత సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తి గారి యాధ్యక్షతను జరిగియుండెను

సహకారోద్యమ ప్రచారముకొరకు పత్రికనొకదానిని స్థాపించుటకును, ఆంధ్రులకొరకు ప్రత్యేకమైన యొక సహకారసంఘములు నేర్పరచుటకు శ్రీయుతనరసింహ దేవర సూర్యనారాయణగారి కొరకు మొదలగు తీర్మానములు గావింపబడినవి. [ఆంధ్ర]

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల తగాదాలు

గుంటూరు, ఏప్రియల్ ౧ —

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ తగాదాలను పరిశీలనచేసి పరిష్కరించుటకును, తనితో సదరుతగాదాల రిపోర్టుల నువిచారణచేసి అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికిపంపుటకును అధికారమివ్వబడిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యుడైన శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు నేడుమధ్యాహ్నము గుంటూరువచ్చి రాధాకిషన్ కళాశాలలో జిల్లాలోని కాంగ్రెసు ముఖ్యులతో ముచ్చటించిరి ఒకజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీతరఫున వారిబిపోర్టును శ్రీచావలి సూర్యనారాయణపంతులుగారు దాఖలుచేసిరి ఉభయపార్టీలసమ్మతిపై విచారణ వాయిదా వేయబడినది. [ఆంధ్ర]

పైసానిధి

అంకాపురకేలు గాయముక్కలి పేదవారు ఒక్కొక్క మనుష్యునివద్దనొక్కొక కాసువంతునచందావసూలుచేసి పైసానిధిని ౧౯౨౬ లో కేరళ నగరాలయలోచేను కాలిచేనికిదినిరు వారుకూడొక కాసువసంతోషపూర్వకముగా యిచ్చెదరు. అరీతిగా చేరినధనముతో పూజాపుచేయునున్న తరగానులో నకడు నద్దమునఫ్యాక్టరీ (స్టాక్‌కంపెనీ) నేర్పరచెను పందలకొలది యువకులు దానిలోపనిచేసి జీవించుచున్నారు ఇటీవలనే పయిసాఫండుసంఘము వారుఒకతోత్సవము జరిపిరి ఆసందర్భమున వారొక గ్రంథముప్రకటించిరి దానిని బహుమతి గాంధిగారికి దగునట్లు వ్రాయుచున్నాను —

సెక్రటరీ, పయిసా ఫండు, ౨౭౪, శనవారు, పూనా౨,"

అని మహాత్ముడువ్రాసెను. [హరిజను]

హిందువుల దేవునిపై చెప్పువిసరుట

జమ్మలమడుగు, ఏప్రిలు ౫ —

క్రొత్త సంవత్సరాదియగుటచే నిన్న సాయంకాలము ౬ గంటలకు హిందువులు దేవుని ఊరేగింపుజరిపిరి. మేము షష్ఠ్యముచంద్రుని చూచితిమి గాన హిందువులు వాద్యములతో ఊరేగింపుజరుపగూడదని మహమ్మదీయులనిరి. ఊరేగింపు సగముదూరమువచ్చినది గాన ఊరేగింపు పూర్తి కావలెనని డి పోబారావు, టి. వరసారెడ్డిగారు ముస్లిములకు తెలిపిరి. సాయంకాలము ౭ గంటలకు ఊరేగింపుబయలుదేరినది. రాత్రి ౯ గంటలకు మహమ్మదీయులు విరోధించిరి ఎవరో విగ్రహముపైని చెప్పువిసరిరి పోలీసువారువచ్చి గుంపును చెదరగొట్టిరి.

ప్రొద్దుటూరునుండి పోలీసు అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు రిజర్వుపోలీసులతో రాత్రి ౧౦ గంటలకువచ్చెను. తరువాత మహమ్మదీయులు అభ్యంతరపెట్టనందున ఊరేగింపు సరిగాజరిగినది రాత్రి ౧౨ గంటలకు పోలీసువారికావలిక్రింద ఊరేగింపు దేవాలయము చేరెను

(ఆంధ్ర)

ఆనువంశిక ఆయుర్వేద వైద్యసంఘ సమావేశము

అఖిలభారత ఆనువంశిక ఆయుర్వేద వైద్యసంఘము యొక్క సమావేశము గుంటూరు దివ్యజ్ఞాన సమాజమందిరములో ౩౧-౩-౩౫ తేదిమధ్యాహ్నము ౨ గంటలకుజరిగెను. శ్రీమాన్ ప్రొఫెసర్ దివిరంగాచార్యులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఆంధ్రదేశములో వివిధజిల్లాలనుండి మలబారు, మైసూరు, హైదరాబాదు మొదలగుదేశములనుండి సభ్యులువచ్చిరి అధ్యక్షులవారు అధ్యక్షులస్థానమలంకరించి సభ్యులకెల్లరకు స్వాగతమొసంగి ఆయుర్వేదమునందు వివిధములగు శాఖలలో దేశమునందంతటను పరీక్షలు పెట్టవలసిన ఆవశ్యకతనుగూర్చియు, యీసంఘనిబంధనలకొన్ని ఆచరణార్హములుకానందున వాటిమార్పునుగూర్చియు ఉపన్యసించుచు యీసంఘమునకు సంబంధించిన మలబారు ఆరవదేశము మొదలగు రాష్ట్రములలో అనుబంధసంఘములుగానున్న యితర రాష్ట్ర సంఘములలోకూడ వారివారిభాషలలోనే పత్రికలు ముద్రించుకొనుటకు అనుజ్ఞనివ్వవలసినదనియు యీసంఘము యేర్పడినప్పటినుండియు దేశమునందంతటను అన్నిమూలలయందుగల వైద్యులకును హకీములకును మాంద్యము వాయిదేశములో క్రొత్తక్రొత్త సంఘములు వర్ధిల్లుచుండుట శుభోదయమనియు, అటినూతనసంఘములయందు ద్వేషభావము విడనాడి సమభావముతో నుండి ప్రోత్సహించుట యీసంఘసభ్యులకు అవసరమనియుచెప్పి యీసంఘసభ్యత్వరుసుము ఎక్కువగానున్నందున ప్రతిపల్లెటూరివైద్యులను ఇంకఎక్కువగా చేర్చుటకు వీలగునట్లు సభ్యత్వరుసుము తగ్గించవలసినదిగా సూచించుచు ఉపన్యసించిరి (ఆంధ్ర)

గ్రంథాలయోద్యమ ప్రచారపుబూచి

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో గ్రంథాలయములను స్థాపించుటకును, ప్రస్తుతమున్నగ్రంథాలయముల నుద్ధరించుటకును, యిచ్చటనెచ్చట యేయే గ్రంథాలయములెల్లు పనిచేయుచున్నది. తెలిసికొనివాటికి తగు సలహాల నొసగుటకును, యింకనునితరవిధముల సహాయము చేయుటకును, సుమారు రెండుసంవత్సరములక్రిందట, తాలూకా గ్రంథాలయసంఘము స్థాపించిరి యీసంవత్సరం కడచిననెలలో తాలూకా గ్రంథాలయయాత్రకు జరిపిరి యీయాత్రా సంఘమువారు యాత్రచేయుచుండగనే పూర్వముసలమాన్యులు యీ సంఘమునకు రాజకీయములతో సంబంధమేమియు లేదనియు, యిట్టి కలహా గ్రంథాలయోద్యమ ప్రచారము ... బయలుదేరుచున్నదనియు, గాన జిల్లాబోర్డుగ్రంథాలయములున్న ఆయాగ్రామములలోని గ్రంథాలయోద్యోగులకును పాఠశాలోపాధ్యాయులకును, యీవిషయములో మాతోతోడ్పడి, తగుసహకారమొసగ ... సలహాలనొసగ కలసినదని జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షులకు వ్రాసిరి అందుపయిని, జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షుల యొద్దనుండి యాత్రాసంఘమువారి సంచారకార్యక్రమము పూర్తియైనపిమ్మట ,,మీయాత్రాసంఘము వారు నా జిల్లాబోర్డుపరిపాలనలోనుండిన గ్రంథాలయములు ఆలోచించుట కింతమాత్రమును అంగీకరింపజాలనని వ్రాయుటకు విచారించుచున్నాను. అనుజవాబువచ్చినది. అని ఆంధ్రపత్రికకు తెలిసినది.

మొహరం పండుగలలో శ్రీరామ నవమి

ఏలూరులో అధికారుల న్యాయమైనతీర్పు

ఏలూరు, మార్చి ౩౦: —

త్వరలో రానున్న శ్రీరామనవమి, మొహరంపండుగలు జరుపువిషయములో యీపురమందున్న హిందువులు మహమ్మదీయులమధ్య ఇదివరకు అంగీకారముగుదుర్చబడిన కుదుర్పు వరకవని ప్రభుత్వాధికారులు పలుమారు గట్టిప్రయత్నము కృషియగుటచే, ఇరుమతములవారును తమతమపండుగలు యథావిధి జరుపుకొనవచ్చునని అధికారులనుజ్ఞ యొసగియున్నారు.

చివరకు సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారు, ఉభయపక్షములవారితోడను, ఎవరిపండుగవారు జరుపుకొనవచ్చుననియు, ప్రభుత్వమువారు, శాంతిభద్రతలను కాపాడుటకు తగుచర్యగైకొనెదరనియు తెలియపర్చిరి.

(ఆంధ్ర)

కాకినాడలో నేతివర్తకుల సమ్మె

కాకినాడ, ఏప్రిల్ ౧.—

నేయినూనె అమ్మునట్టివర్తకులందరును పొరుగూళ్ళనుండివచ్చి అమ్మునట్టివారును కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీవారు ఆక్ట్ టర్మినసు కాపసమునుసరించి చేయుచుండిన ప్రాసెక్యూషన్ల నిరసించుటకుగాను గతవారముతీర్మానించుకొని మహాజనసభ పెట్టుకొన్నట్లుగా నేటినుండిసమ్మె ప్రారంభించి అమ్ముటనుమానివైచిరి. సంవత్సరాదిపండుగముందు నేయి నూనెలమ్మకపోవుట పౌరులకుచాలకష్టము నున్నది.

మ్యునిసిపల్ అధికారులు వర్తకులు సంప్రదించుకొనుచున్నారు కాని తృప్తికరమైనఫలితము కలుగుటకు తగుపద్ధతి నవలంబించినట్లు గానరాకున్నది.

—ఆంధ్ర.

సహకార మహాసభ

పశ్చిమగోదావరిమండల ఐదవ సహకారసభ మార్చి ౩౦ వ తేది మధ్యాహ్నము పట్లూరుగ్రామమున శ్రీయుత కళా వెంకటావుగారి యధ్యక్షతను జయప్రదముగ జరిగియుండెను.

హరిజనపత్రిక ప్రకటన స్థలము మార్పు

గాంధిమహాత్ముని ప్రకటన

వార్ధాగంజి, ఏప్రిలు ౪.—

హరిజనపత్రిక వెనుక పూనాలో ఆర్యభూషణ ప్రెసులో ముద్రింపబడెను తరువాతనది మద్రాసునకు మార్చబడెను ఈ ౧౩వ శనివారమునుండి ఆదివారల పూనాలోనే ముద్రింపబడును మహాదేవ దేశాయి దానికి సంపాదకులుగానుందురు ఇంగ్లీషులో హరిజనపత్రికయును గుజరాతీలో హరిజనబంధు పత్రికయును కూడ మందువారమునుండి పూనాలో ఆర్యభూషణ ప్రెస్సులోనే ముద్రింపబడును అడ్రెసు ,, మేనేజరు లేక ఎడిటరు, హరిజన లేక హరిజనబంధు, ఆర్యభూషణప్రెస్సు పూనా ౪ అని మహాత్ముడువ్రాసెను.

తిరుపతి పురపాలకసంఘమువారి స్వదేశీ తీర్మానము

కడచినవారమున జరిగిన స్పెషల్ మీటింగులో మరా శ్రీ కే యల్ వరదాచార్యులువారు దిగువనిచ్చిన తీర్మానములను ఉపపాదించిరి మ్యునిసిపాలిటీకి కావలసిన కాగితములు, పెనసిళ్లు మొదలగువాటిని కొనుగోలుచేయుటలో స్వదేశీవస్తువులు అనగా హిందూదేశములో తయారగు వస్తువులనే కొనవలసినదని తీర్మానమును ఉపపాదించిరి ఏకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడెను.

(ఆంధ్ర)

గోలకొండపత్రికా ప్రచురములు

ఉచ్ఛల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-6-0
సంఘోద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాధ	0-1-0
చారుమీనారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-2-0
హాలీకల్దారు జంత్రి	0-2-0
కార్డు కుబూలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు ,,	2-0-0

నోటు:—పోంచుపులవంపుగల ప్రతులు ఖర్చైపోయినవి.

REG. No. H. 45 Reg. No. M. 2185

Printed and published by G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Editor K Balakrishna Reddy